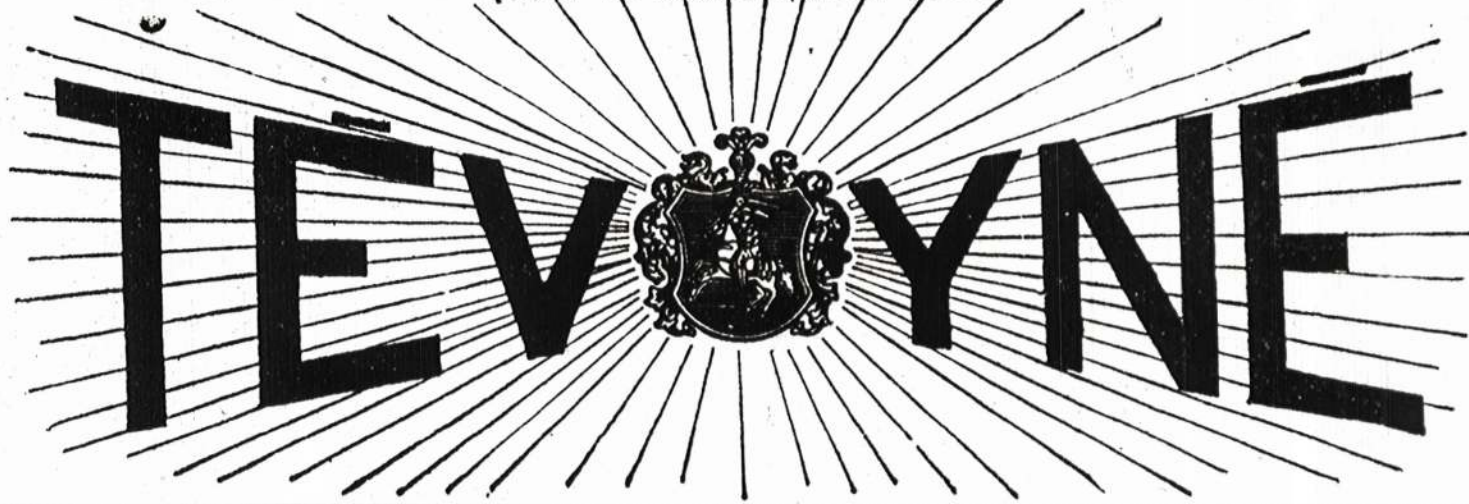

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Lagunas B
1716 Matheny Ave

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 28. Boston, Mass., Antradienis 12 d. Liepos (July), 1910 m. **M. III.**
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS "TĖVYNĖ"

Išcina kas Antradienis (Uтарыкas) South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25.
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse....\$1.00.
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS

S. L. A. Nariams.

Ženkleviai.

SLA. nariai, kiekvienas privalo nešioti SLA. ženklelį, kaipo ženklą tautiškos draugijos. Ženkleviai yra auksiniai ir paausuoti. Kaina ženklelių yra: **25c.**, **\$1.00** ir **\$1.50**. Galima gauti pas SLA. centro išdininką, sykiu su reikalavimu atsiunčiant pinigus, registruotame laiške ar pašto Money Orderiu, uždedant šiojį adresą:

Jonas Skritulskas

26 Broad Street, New Britain, Conn.

Konstitucijos.

Naujai besitveriančios kuopos, ar šiaip ypotos, norinčios prisirašyti prie SLA ir geidžiant žinoti SLA. įstatymus, turi būtina pažinti SLA. konstituciją. Konstitucijas galima gauti pas SLA. centro išdininką, kreipianties šiuomi adresu:

Jonas Skritulskas, 26 Broad St., New Britain, Conn.

Knygos.

SLA. kuopos, norinčios užlaikyti tvarkoje savo narių surašus, idant nebūtų kėblumų, būtina turi turėti atsakančią knygą narių mokesčių surašymui. Tokias knygas galima gauti pas SLA. centro sekretorių. Knygų kainos yra **\$1.75** už 100 lakštų su drūtais apdarais. Kuopai reikalinga knyga su tiek lakštų, kiek kuopoje yra narių, nes kiekvienam nariui yra pavesta vienas lakštas. Todėl, kuriai kuopai neužtenka knygos su 100 lakštų, galima pas centro sekretorių gauti lakštų skaitant po 25c. už kiekvieną 100 lakštų. Šitos knygos taip padarytos, kad jose galima sumažinti ir padidinti lakštų skaitlių, t. y., reikalui esant, galima nereikalingus lakštus išimti, o neužtenkant esančių dadėti. Reikalavimai tokių knygų, siųskite pinigus sykiu su reikalavimu ir aiškiai paminėkite, jog reikalaujate **kuopoms knygų**. Reikalavimus sykiu su pinigais siųskite centro išdininkui, adresu

Jonas Skritulskas,

26 Broad Street, New Britain, Conn.

Blankos.

Kuopos, norėdamos išvengti klaidų siunčiant narių mokesčius į centro išdą, visuomet ir būtina, surašymui narių mokesčių, turi vartoti tam tyčia atspaudintas blankas ir jose pažymėtose rubrikose užrašyti narių mokesčius, kokios yra mokamos. Šitas blankas gausite dykai, pareikalavdami nuo centro sekretoriaus, adresuodami:

Jonas Žemantauskas,

39 W. Porter street, Waterbury, Conn.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiloms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS

P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, elius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St.

So. Boston, Mass.

Telefonas Yards 8162

DR. A. L. GRAIČUNAS

Pasekmingai gydu visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių. Atsišaukiantiems iš kitur sutelkiu sąžiningus patarimus per laiškus.

3312 So. Halsted St., Chicago Ill.

NAUJA SPAUSTUVE

Įrengėme taip puikiai ir su naujaisiais pagerinimais, kad joje atliekame dailiai, greitai ir už prieinamą kainą įvairių įvairiausių spaudos darbus, kaip va: draugijų konstitucijas, tikietus, programus teatrams ir baliams, visokius apgarsinimus, knygas ir t.t. **Spalvuotas darbas yra mūsų specializacija.** Norintieji turėti rūpestingai atliktą spaudos darbą, kaip iš dailės, taip ir iš kalbos pusės, kreipkitės ypatingai ar laišku šiuo antraštu: :: :: ::

J. ILGAUDAS & P. GARMUS
1613 So. Halsted st. Chicago, Ill.

"DAGIS"

Krisikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis
DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 24 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius tietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo; kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuviu name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasiūlymais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai po 10 centų num., arba \$1.00 metams.

Siuočiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.
812 33 st., Chicago, Ill.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą, 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieros, 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antraštu:

Joseph Bendrick,

1/2 Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeliavicziū,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

MOKINKIMES PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokiniojo \$1.00
(apdaryta)
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityt ir rašyt 15 c
be mokiniojo
Aritmetika mokintis rokundų be mokiniojo su paveikslais (apdaryta) 35 c.
Naujas Budas mokintis rašyt be mokiniojo 10 c.

Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS Box 62. NEW YORK CITY.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet: nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

"BIRUTĖ"

Lietuviškas laikraštis leidžiamas lietuvių naudai. Eina kas šešios savaitės, iš Tilžės, Prūsijos Lietuvoje. Leidžia plačiai žinomas veiktėjas Prūsijos Lietuvoje, **Jonas Vanagaitis.**

Yra tai vienatinis laikraštis, pašėstas lietuvių tautiškiems reikalams. Todėl, kam yra miela ir brangi Tėvynė, kiekvienas privalo šitą laikraštį "Birutė" užsirašyti. **Metinė prenumerata 50 centų, vienas numeris 7 centai.** Užsirašyt metam ir nusipirkt pavieniais numeriais, galima pas leidėją:

JONAS VANAGAITIS,

Hohe Strassen 81, TILSIT, Germany.

Amerikoje galima užsirašyt metams ir pavieniais numeriais nusipirkti "Tėvynės" redakcijoje:

"Tėvynės" Redakcija,

318 W. Broadway, South Boston, Mass.

Teipgi pas agentus: J. Dagis, 3252 S. Halsted st., Chicago, Ill. J. J. Trečiokas, 898 Bank st., Waterbury, Conn., J. Kovas, 11 James st., Waterbury, Conn., A. Rimkevičius, 120 Grand st., Brooklyn NY. J. Ramonaitis, 1528 Meylert ave., Scranton, Pa. Teipgi tose pat vietose galima gaut pavieniais numeriais pirkt ir metams užsirašyti lietuviškai-tautišką laikraštį, vokiškoj kalboj spaudinamą lotynų raidėmis "Allgemeine Litauische Rundschau", kurs kainuoja metams \$2 pavienis numeris 20 centų.

"BIRUTĖ" spaudinama pusiau gotų, pusiau lotynų raidėmis. Pinigus galite siųst Money Orderiais, pašto markėmis ar registruotuose laiškuose.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiška atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 8 iki 10 val. ryte; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

"TĖVYNES" SPAUSTUVE

Spaudina knygas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvitas, laiškamso ofišas, kopertus, tikietus, vizit-kortes ir tt.

"Tėvynės" spaustuvė įrengta pagal naujaują sistemą, su gražioms raidėms ir geroms mašinoms, teip kad gali atlikti visokius spaudos darbus gerai, greitai ir nebrangiai.

Susiv. L. A. kuopos ir Draugystės, turėdamos kokius reikalus dėl spaudos, visados kviečiami kreiptis į S. L. A. spaustuvę, nes čia darbas bus atliktas į laiką.

Spaustuvė vakarais yra atidara nuo 7 iki 9 val. p. m. Iš kitų miestų laišku kreipentės adresuokite:

"TEVYNES" administracija,
318 W. Broadway, So. BOSTON, MASS.

Redakcijos ir administracijos

Telephonas: So. Boston 89, ring-1.

Penkiolikta diena Liepos 1410=1910 m.

Šie 1910 metai lietuvių turi būt labai branginami ir gerbiami, nes šiuosmet pripuola visa eilė yvairių jubilėjų, kurie mus priverčia atsižvelgt į istoriją ir paminēt istuoriškuosius laikus, kurie mums primena garbingą praeitį. Neteip dar seniai mēs šventėme sukaktuves dvidešimties metų nuo sulošimo pirmojo teatro lietuvių kalboj, šventėme Armino jubilėjų, šventėme SLA. jubilėjų ir kelis kitus, kuriems jei ne parodomis, ne ekskursijomis ir kitokiomis iškilmėmis, tai bent spaudoj paminėjimais atidavėme pagarbą. Dabar vienok dar turime vieną jubilėjų tai Žalgirio šventę, kurią nēkaip negalime praleist nepaminėją, nes tai yra šventė daug reiškianti ir už kitas šventes, už kitus jubilėjus yra daug svarbesnė. Šitas jubilėjus mums primena svarbiausį nutikimą Lietuvos istorijoj, nes primena laimingą karę lietuvių su kryževiais, kurioje lietuviai laimingai pergalėjo kryževius ir tuomi ant visados nusikratė savo amžiną priešą, kruviną skriaudiką ir todėl kas yra nors truputį susipažinęs su Lietuvos istorija, tas žino kaip įkiręs Lietuvai buvo kryževiai ir todėl supranta, jog diena ir valanda, kurioje lietuviai pamušė kryževius ir jų galybę bei saualę amžinai patrēmė, yra brangi.

Kuomet kalbama apie svarbą šios jubilėjinės šventės, negalima užtylēt neatminus ir ką ji reiškia.

Ateinančiame penktadienije, t. y. 15 dieną Liepos mėnesije, šią sanvaitę, sukanka lygiai 500 metų nuo tos dienos, kuomet Lietuva ir Žemaitija pasitelkus totorius, lenkus ir baltrusius, vadovaujant narsiam ir gudriam Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui Vytautui, užpulta kryževiai ir jie teip sumušta, jog kryževiai atsižadėjo daugiau kelt savo koją į Žemaitiją ir Lietuvą ar pakelt ginklą prieš Lietuvos ir Žemaitijos žmones.

Priežaščia šios karės buvo tas, kad kryževiai labai vargino žemaičius. Žemaičių kraštą tuomet globė kryževiai, kuriems DLK. Vytautas tuomet buvo nuolankus; Vytautas kryževiams buvo iš savo noro Žemaitiją pavedęs, idant pas kryževius įgyt užsitikėjimą ir tokiu būdu jiems atmonyt už visas skriaudas kuomet nors jų suteiktas Lietuvai ar Žemaitijai. Kad Vytautas buvo kryževiams pavedęs Žemaitiją, tai jo noru buvo kaip nors prisgerint kryževiams, idant su jų pagelba galėtų atsispirt nuo kitų savo priešų, kurie iš visų pusių gulė ant Lietuvos. Vienok nedori kryževiai nebuvo tokiais žmonėmis kuriems rūpėtų bent keno gerovė. Jie įgiją Žemaitiją, žemaičius pradėjo spaust ir visokiais būdais persekioti, o kad kaip kurie žemaičiai jieškodami laisvės, pabėgo į Lietuvą ir ten pasislėpė, kryževiai pradėjo jieškot priekabių prie Lietuvos. Jie pirmiausiai pareikalavo, idant DLK. Vytautas išduotų pabėgėlius žemaičius, bet, kad Vytautas tai padaryt nesiskubino, bet jieškojo progos, kad koku nors būdu Žemaitiją nuo kryževių atėmus, tada kryževiai pareikalavo, idant žemaičiams būtų užginta keliaut į Lietuvą ir lietuviams į Žemaitiją.

Vytautas matė, jog su kryževiais gražumu negalės ilgiau gyventi, pradėjo pasiuntinius žemaičiams siuntinėti, idant žemaičiai rengtųsi į karę su kryževiais, o kryževiams neišsiduodamas ką pats žada veikti, žadėjo viską užgana padaryti. Kryževiai vienok nepasiganėdino Vytauto prižadais ir savo įtrigas varinėdami, kėblumus jam darė. Tais pačiais metais Lietuvoj ir Žemaitijoj viešėjo badas. Lietuviai ir žemaičiai, idant apsigint nuo bado, pirkto duonai grūdus Lenkijoje. Kuomet grūdais prikrauti laivai plaukė į Lietuvą, kryževiai sulaikė tuos laivus ir vežamus grūdus užgrėbė, pasiuntė pas DLK. Vytautą savo pasiuntinius, kurie pas Vytautą atėją nemandagiai elgėsi vadindami Vytautą viliugiu ir išmėtinėdami, būk lietuviai su žemaičiais nelaiką sutarties padarytos su kryževiais.

Kryževiai buvo daug daugiau įkirėją Lietuvai ir Žemaitijai, vienok, kad aprašyt visus atsitikimus ir nurodyt visus kryževių darbus, kurie visaip skriaudė ir vargino Lietuvą ir Žemaitiją, imtų labai daug vietos, nes kryževių atkaklumas ir įtrigos darytos Lietuvai, tveria dalį istorijos. Todėl teuzteks paminėjus tik tą, kad kryževiai sulaikė laivus su grūdais vežamais į Lietuvą, kur tuomet viešėjo badas. Šis kryževių pasielgimas ir buvo kibirkščia, kuri pagimdė gaisrą karės ties Žalgiriu, kur kryževių nedorumas tapo ant amžiu sutrupintas. Kas žingeidautų plačiau dažinot kuomi kryževiai buvo lietuviams ir žemaičiams, patartina pavartyt lapus Lietuvos istorijos, ten viskas pasiaiškins.

Vytautas DLK.

Kurs buvo pergalėtoju kryževių ties Žalgiriu, 15 d. Liepos, 1410 metuose.

Kadangi priėjome prie pačios pradžios karės ties Žalgiriu, negalima praeit nepaminėjus ir pačią karę, kurioje lietuviai ir žemaičiai lošė žymiausią rolę ir pergalę laimėjo. Štai ką randame istorikų pasakytą apie tą karę:

Žemaičiams įkirėjo kruvina vergija kryževius kurie nemeilingai juos baudžiovomis ir mokestimi,

žudė ir navijo. Tų laikų vienas rašytojas sako: "Žemaičiai turėjo vieną vyskūpą, pralotus ir kunigus, kurie nuo jų rinko vilnas ir pieną, jų kraują gėrė ir kūną nuo jų kaulų graužė, o krikščionių tikyba nė maž nesirūpino". Ir teip dedanties, žemaičiai susitarė mirt iki paskutiniam, ar liuosai gyventi.

Teip žemaičiams berūstaujant pradėjo jiems spingsot ir pagelbos žiburėlis, nes Vytautas nors juos buvo kryževiams atidavęs, vienok jų spaudžiamas ir skriaudžiamas, pradėjo galvot apie galutiną pasiliuosavimą nuo amžinojo priešo — kryževių. Galiaus Vytautas perkalbėjo Lenkijos karalių Jagėlą, kurs teipgi į kryževius žiūrėjo kreiva akia už užgrobimą laivų su grūdais, irkluojamų Visla į Lietuvą. Pasisekus Vytautui perkalbėt Jagėlą, idant padėtų kryževiams atmonyt už jų nedorybes, abudu suskato ginkluotis; Vytautas Lietuvoj, Gudijoje ir Žemaitijoje, o Jagėla Lenkijoje skelbė karę ir drūtinavo savo kariškas jiegas prieš kryževius. Vytautui pasisekus sukelt gudus ir žemaičius, pasisekė dar pasitelkt ir totorius. Kryževiai žinodami, jog Lietuva ir Žemaitija su talkininkais gelenda ginklą prieš juos, telkė sau viso pasaulio krikščionis ir galiaus susitarę su Pamarių viešpačiu, traukė į Dubrinę teriodami visą kraštą, kur viską pakeitę akmeniu ir vandeniū, galiaus įėjo į Bigdgašo pilį.

Taigi, kryževiai, plienū ir variū apsirengę, traukė jau lietuvių kraštan. Išgirdęs apie tai Vytautas, pasiuntė savo brolių Zigmundą su pulkais Lietuvos kareivių į Parusnį, idant ten kryževius sudrausti. Zigmundas patraukė Saldavos aplinkėn ir ten nuteriojė kraštą, pačią pilį sunaikino. Vytautas su keliais pulkais teipgi išėjo kiton pusėn, bet turėdamas mažai kareivių, nedrįso kryževius vytis. Tai buvo pradžia baisiosios karės.

Galutinas ruošimasis į karę.

Vytautas su Jagėla galutinai susitarė ir savo viešpatijose liepė gamint maistą, tiltus ir kelius taisyti, ginklus taisyti ir kareiviams rengtis.

Kryževiai, idant gaut pagelbą nuo Zigmanto Vengrijos karaliaus ir Tautonų ciesaoriaus, prižadėjo savo žemės pinigus mušt su jo paveikslu, net kol karė pasibaigs.

Vytautas buvo nusiuntęs savo pasiuntinius pas Vaclovą Čekijos karalių prašyt talkon kryževius užkariauti, bet Vaclovas Lietuvos pasiuntinių, kaipo pagonų, nepriėmė. Galiaus Vytautas su Rambučiu, Goštautu ir Raudvyliu nukeliavo pas Vengrijos karalių prašyt pagelbos, bet karalius nors juos žmoniškai priėmė ir vaišino, vienok pagelbą atsakė pasiteisindamas, jog negalys laužyt sutarmės pirmiau padarytos su kryževiais.

Kryževiai savo šalije rengė kariškas jiegas kiek įmanydami, skatino stot kareivių eilėna kiekvieną kurs tik ginklą pakelt gali. Čekijos karalius Vaclovas, drąsindamas kryževius, jiems pažadėjo net tulus Lietuvos kraštus, ypač Sudavijos girias, kurios būk pirmiau jam priklausiusios.

Kryževių didis mistras vilčia pasistiprinęs, sutelkęs savo kariauną ir ją suvienijęs su kariaunomis dviejų komturų (generolų), traukė prieš lietuvius ir žemaičius, kurie atėją į Parusnį šetrose gulėjo. Netoli Parusnio kryževiai apsistojo ir pasiuntė savo pasiuntinius, kurie nuėją į lietuvių šetras, lietuviams ir lenkams apskelbė karę, o kad savo drąsumą patikrinti, kryževiai, sugriovė Silgenburgo pilis.

Nors kryževiai jau artinosi Lietuvon ir Lenkijon, vienok jų didis mistras Juningen nedrįso nuosyk pradėt karę. Bet kiti kryževių kareivijos vadai jį drąsino ir skatino greičiau mūšį pradėti.

Mušis ties Žalgiriu.

Abi pusės susirėmė 15 dieną Liepos 1410 metuose, Tenenbergo plynėse ties Žalgiriu. Kryževių kariauna buvo sutelkta iš yvairių kraštų Tautonijos šimtais tūkstančių vyrų, plienū ir variū aplietų, kuriuos kamandavo pats didis mistras Juningen. Kariauna lietuvių ir žemaičių sykiu su jų talkininkais gudais, totoriais ir lenkais, buvo tiek pat skaitlinga kaip ir kryževių, o gal ir skaitlingesnė. Lietuvos Didis Kunigaikštis Vytautas kamandavo lietuvius ir žemaičius ir kitus talkininkus, o Zidran Moskowski lenkus, bet Moskowski visuomet klausė Vytauto prisakų. Jagėla išvydęs akia neužmatomuose laukuose blizgančias kryževių vėliavas, atsiduso ir augštin žiūrėdamas kalbėjo: "Visogalis Viešpatie! Būk man liūdytoju, jog buvau priverstas pakelt kalaviją prieš kraujagerius, idant nuo jų gint savo tautą ir už jos skriaudas atmonyti! Būk man liūdytoju, jog daug kartų daviau jiems savo ranką ramumo dėlei, bet tie galvažudžiai jos nepriėmė, dargi tyčiojosi iš dorybės, teisybę mindami po kojų. Viešpatie! Atiduodu tau tą papartį į tavo globą, o tas kraujas kurs bus pralietas šiuose laukuose, tekrinta ant jų pačių galvos!"

Teip kalbėdamas karalius Jagėla gailiai apsiverkė. Lenkai, regėdami verkiant savo karalių, irgi ėmė verkti. Vytautas tuom laiku kamandavo kareivius, duodamas įsakymus, kuriems kaip kariauti, skraidydamas ant žirgo nuo vienos eilės galo prie kitos. Teip besirengiant, atėjo kryževių pasiuntiniai į lietuvių abazą ir atnešė du kardus: vieną žibančiai nušveistą, antrą kruviną ir duodami juos Jagėlai tarė: "Karaliau, skirkis kurį nori, o su tuomi skirkis karę ar ramumą. Gal stokuoja tau ir Vytautui ginklą? o gal norite jau muštis? Męs visaip sutinkame".

Karalius Jagėla nors buvo užgautas tokiais pasiuntinių žodžiais, vienok šaltai atsakė: "Imsiu abudu kaipo vadus ateinančios pergalės. Neprietelius duoda man peilį, idant tuomi męs jį paskerstume".

Pasitraukus kryževių pasiuntiniams, Jagėla susirūpinęs atsiklaupė šetroje ties altorium ir pradėjo melstis. Jam besimeldžiant, šetron įėjo DL K. Vytautas, kurs šaltai ir drąsiai tarė Jagėlai: "Bro-laul! šiadien yra diena karės o ne maldos". Kadangi Jagėla nepertraukė savo maldos ir Vytautui nieko neatsakė, tad Vytautas nieko nelaukęs daugiau, šoko į Priešakį dešiniojo sparno savo kariaunos.

Kruvinas mušis.

Lenkų kareiviai nestygo laukdami savo karaliaus pasirodant, o čia jau šimtai ir tūkstančiai kareivių liejo kraują prieš jų akis. Galiaus pasirodė jau ir Jagėla, kurs liepė triūbos balsu duot ženklą, jog lenkams laikas stot į mūšį, ant kurio ženklo ir lenkų kareiviai stojo į eiles kariaujančių. Ilgas valandas abi pusės ėmėsi, bet pergalės ženklai abiejose pusėse buvo vienodi. Galiaus dešinysis sparnas Vytauto kariaunos, kur buvo gudai ir totoriai, pradėjo kriksti, jų eilėsna pradėjo laužties kryževiai. Vienok šiuos atremė lietuviai Trakiečiai, kurie kaip nepajudinama mūro siena statė savo krūtines prieš plieno sardokais apsitaisiusius kryževius. Kuomet kryževiai buvo besilaužią į gudų ir totorių eiles, tikėjosi, jog pergalė jau jų pusėje. Bet narsus Vytautas puolęs į nusilpusių gudų ir totorių eilę, užkamandavo Trakiečius. Tada baisybę kas apsakys! Kraujas plūdo, viena ir antra pusė, lyg mūro sienos buvo ragotynėmis remiamos, kareivių rankosi krutanti kardai rodosi perstatė pinamą tvorą.

Kryževiai su didžiausiu smarkumu veržėsi prie lenkų karališkos vėliavos, idant ją pagriebti. Vytautas šoko vėl į Jagėlos šetrą, kurioje rado jį meldžianties. Vytautas ragino Jagėlą eit drąsint savo kareivius, bet atsakymo nesulaukęs, išeidamas iš šetros pasakė: "Sudiev brolau! Einu mirt priešakije savo narsiųjų kareivių".

Galiaus pasirodė lauke Jagėla, nors gana iš toli nuo besigrumiančių savo kareivių. Lenkai pamatę Jagėlą, drąsiau pradėjo remt priešus. Tuom tarpu Vytautas savo narsumu ir būklumu, lyg tinklu apsiautė kryževius. Ir kas gali apsakyt koks kraujo liejimas tada buvo! Vyrai kaip arzuolai, kurie koku nors būdu netekę ginklo, glėbiais ėmėsi ir vienas kitą žudė. Jau kryževiai buvo pradėję perlaužt lietuvių eiles, vienas kryževis vardu Dippold su visu smarkumu yrėsi tiesiok prie karaliaus Jagėlos, norėdamas jį ragotyne perverti. Tuom laiku Lesnickis Jagėlos raštininkas norėdamas karalių gelbėti, pagriebęs nuo žemės nulaužtos ragotynės kotą, taip smarkiai kirto Dippoldui, kad tas nuo žirgo nusivertė, tad prišokę kiti karaliaus tarnai jį dabaigė.

Jau krūvos žmonių ir žirgų riogsojo, laukai kardais, ragotynėmis ir skydais buvo nukloti, vienok gyvais likę su didžiausiu inirtimu varžėsi pergale. Tuomi tarpu Vytautas atvedė šešis pulkus lenkų, gudai ir totoriai, kurie buvo pirmiau pradėję palikt savo eiles, visi puolėsi ant kryževių visu smarkumu ir tada prasidėjo galutina pjūtis. 50 pačių brostvių, didis mistras Juningen ir 50,000 kryževių ir meldžionių krito mūšio vietoje, kryževių 51 vėliava, visas abazas su visomis gėrybėmis Tautonijos, teko pergalėtojams lietuviams ir lenkams, kurie šia pasekminga ir garbinga valanda sutrupino kryževių nedorybes ant amžiu. DLK. Vytautas pats surakino gyvais likusius kryževius geležiniais, kuriuos jie liet. buvo pasirūpinę ir vienus iš jų Lietuvon, kitus Lenkijon išvarė, o

komendotus Markvard Saldzbach ir Enrik Sumberg, kurie buvo jo motiną subjauroją, ant vietos nukirto. Galiaus likusias kryževių pilis, kurios pasidavė, paėmė, o kurios mėgino gintis, tas sudegino ir jų įgulas vergais Lietuvon išvarė.

Šita karė buvo tai paskutinis smūgis, kurs amžinai sutrupino kryževių didybę, į kurią jie daugiau gauties negalėjo. Žinia taip pasekmingos karės, greitai pasklido po visą Parusnį ir gyventojus didei pradžiugino. Ten gyvenusieji lietuviai ir žemaičiai, kurie pirmiaus kryževių buvo pavergti, tuojau numetę ruduosius apsiautalus ir skriblius su mažais bryliais, kuriuos kryževiai jiems buvo suteikę kaipo drabužių, persirėdė savais drabužiais, kuriuos pirmiau būdami savo tėvynėje dėvėjo.

Birutė.

Motina DLK. Vytauto.

Tokia tai buvo diena karės ties Žalgiriu, kurios šiandien apvaikščiojame jubilėjų sukakus penkiems šimtams metų. Kiekvienam iš mūsų šiandien yra svarbi ta diena kaipo tautiška šventė ne dėlto, kad anuomet daug žmonių išmūšta ir kraujo daug pralieta, bet dėl to, kad

Lietuva kaip lygiai ir Žemaitija atsikratė savo amžinąjį priešą, kurs per šimtus metų buvo tikroju peiliu mūsų tėvynei, nuo kurio nė mandagumu nė prašymais nebuvo galima atsikratyti.

Labai būtų pageidaujama, kad su šiuomi jubilėjum, šiuomi paminėjimu laimingos pergalės savo įkirus prieš, atmindami kaip anuomet mūsų bočiai aukavo savo gyvybę, idant pasiliosuot nuo savo priešų, kad stotume ir užkariautume šiandieninius savo priešus, jei jau ne svetimuosius tai bent savosius, kurie savo žiotis nesučiaupia nuo ardymo savitarpiinės vienybės ir broliško sugyvenimo, darkymo ir apšiepimo mūsų brangios tautos, už kurios vardą ir tiesas taip daug kraujo pralieta praeitėje.

Simanui Daukantui reikia paminklo.

Papillės (Šiaulių pav.) vikaras, kn. Gudauskas, (1908 m.) per "Viltį" sumanė rinkt aukas Simano Daukanto paminklo pastatydinimui. Tam tikslui iš pradžių sumesta aukų keli desėtkai rublių ir "Viltis"

apsiėmė tolesniai priimdinėt aukas ir savo skiltise a-nas skelbti.

Užmanymas gražus ir laiku buvo sumanytas. Taigi kas link to štai ką "Viltij" tarp kitko skaitome (No. 49, 1908 m.):

"Ant Papilės parapijos kapų (Šiaulių apskr.) palaidotas Lietuvos istorikas ir, galima sakyti, pirmas iš eilės rašytojas, Simanas Daukantas. Kaip ir visi mūsų tautos dvasios atgaivintojai, mokslo vyrai ir talentuotieji rašytojai, ir jis gyveno ir gyvenimą užbaigė varge ir skurde. Kitiems savo didesiams rašytojams ir veikėjams "dėkingoji tauta" atminimui jų reikalų ir nuopelnų stato arba bent žada statyti paminklus: k. a. Kudirkai, vysk. Baranauskui, Biliūnui, kun. Jauniui ir kitiems. Daukantui gi, tam pirmamjam tautos susipratimo žadintojui, tam pirmamjam vargo pelei tautos dirvoje — tauta iki šiol paminklo nepastatė, tik Papilės klebonas kun. Vaišvila, prie kurio a. a. Daukantas savo vargingo gyvenimo pabaigoje gavo prieglaudą, užrito ant jo kapo akmenį su parašu:

"Ateivil Minėk sau, jog čion palaidotas Simanas Daukantas, pirmas iš tarp mokintų vyrų, rašytojas senovės veikalų Lietuvos, Žemaitijos, kaip ir kitų naudingų knygelių. Jis per savo gyvenimą, it vargo pelė, be paliaubos triūsėjo vienatiniai Žemaitiškai rašyt dėlei naudos vientaučių. Gimė 1793 m. 18 dieną Spalnio mėn. Mirė 1864 m. 24 d. Lapkričio. — Iš-tark: Viešpatiel duok jam atsilsį amžiną. — Šį akmenį užrito, palaidojęs jo kūną, klebonas Papilio kunigas Vaišvilas".

Rodos yra sakoma ir pripažinta, kad Lietuvos talentai badu miršta, kad mes savo didžiavyrius tik jų nebetekę temokame gerbti, kad užuot juos laiku sušelpus, jiems mirus skelbiame laikraščiuose aukų rinkimą jų paminklams statyti.... Teip! Bet tie paminklai vis dėlto liūdys, kad tauta pažįsta savo išrinktuosius sūnus, kad supranta jų mintis ir idealus, kad brangina jų trūsą ir vargą; tų Lietuvos didžiavyrių darbų ir vargų atminimas žadins ir kitus sekt jų pėdomis, ragins prie trūso ir pasišventimo žmonių labui.

Susidaręs Papilėje lietuvių būrelis sumanė ir sutarė atnaujinti ir aptaisyti Daukanto kapą ir pastatyti jam kiek tinkamesnį paminklą tame Lietuvos kampe lyje, kuriame jam buvo lemta paskutinės dienos vargt ir akis ant amžių užmerkti. Ketinama kapas dailiai aptverti ir pastatyti Daukanto biustas. Už 6 metų sukaks 50 metų, kaip Daukantas mirė. Jei visuomenė pritartų ir užjaustų papiliškių būrelio sumanymą, tai galima būtų pastatyti visai dailus ir puikus paminklas".

Su tuo pačiu straipsneliu "Vilties" redakcija ir apsiėmė tarpininkaut aukų rinkime ir nuo to laiko praėjo beveik du metai ir tasai užmanymas liko užmirštas.

Toksai dalykas įkūnyt vienoj Lietuvoj yra sunku, juo labiau, kad pastaraisiais laikais užmanymas paskui užmanymą kaip kokie grybai po gausiam lie-

tui auga ir visi atbudusiai tėvynei yra reikalingi. Taigi kiti naujasni užmanymai tą Simano Daukanto paminklą nustelbė ir pasiliko jis visų kitų užpakalyj. Tečiau naudingas daiktas iš tėvynainių omenies negali išnykti, teip atsitiko ir su tuo Daukanto paminklu.

Chicagoj gyvuojanti Simano Daukanto vardu, draugija šiuosmet Kovo mėnesijė laikytame savo susirinkime tą užmanymą atnaujino ir nutarė prisidėti prie rengiamo statyti Simanui Daukantui paminklo. Bet kadangi tame dalyke neturėta po ranka tikrų žinių, išrinkta tam tikras komitetas, kuriam liepta susinešt su "Vilties" redakcija ir iš ten gaut platesnes informacijas kaslink to rengiamojo paminklo. Chicagoj Simano Daukanto draugijos komitetas užklausė laiškų "Vilties" redakcijos apie rengimo paminklo stovį ir gavo iš redakcijos sekantį atsakymą:

Bal. 14-27 1910 m.

Į "Simano Daukanto" Draugiją Chicagoje.

Atsakydamas į Tamistų laišką, rašytą į "Vilties" Redakciją š. m. Bal., 6 d., štai ką turiu paaiškinti.

Kaip pamatysite iš "Vilties" No. 49 (84) 1908 metų, pirmą sykį pašaukta visuomenė dėt aukas S. Daukanto paminklui Bal. 30 (Geg. 13) d. Sumanytojas — kun. Petras Gudauskas, Papilės vikaras. Kaip jis tą sumanymą suprato, paaiškins "Vilties" numeris. Todėl aš apie tai nė nerašysiu. Nuo to sumanymo apskelbimo praėjo štai dveji metai, o "Vilties" Redakcija tesurinko 55 r. 25 k., kuriuos ir laiko Vilniaus Komercijos Banke ant knygelės: "Na pamiatnik Semonu Dowkontu" No. 2760. Kitos redakcijos to sumanymo nepalaikė ir nieko nesurinko. Pats sumanytojas, nors skelbė gavęs 34 rs., bet tai tebūta pažadėjimų. Tiesa, jie įplauks, bet tuotarpu "Vilties" įtaisytame fonde jie nesiskaito. Fondas tuotarpu vieno mano priežiūroje, kol nesusirinks bent ke-liatas šimtų rublių. Tada bus išrinktas tam tikras komitetas ir pinigai jo globai, jei to panorėtų, paves-ti. Jūsų Draugijai ypačiai reiktų tuo dalyku užsiim-ti, kaipo nešiotojai S. D. vardo, o patarpininkaut ir skaitlines vest mielu noru apsiimtų "Vilties" Redak-cija, kurios autoritetas Lietuvoje yra didelis. Mano paties vardas teippat neniekinamas. Malversacijų būt negali. Beto ir pinigų Redakcija pas save nelai-ko, kaip augščiau paaiškinau. Aukos teip šykščiai plaukia dėlto, kad S. Daukantas, nors jo nuopelnai lietuvių raštijoje nesuskaitomi, ne populiariškas: jį vos dabar tepradedą skaityt ir brangint ir tai — mokslo vyrai. Visuomenė dažniausiai jo nežino arba nesu-pranta jo žemaitizmą. Štai kodėl reiktų kam nors, ypač Jūsų Draugijai, užsiimt ir paminklu ir garbės platinimu to dvasios milžino, to lietuvių švietimo pi-jonieriaus. Agituokite, rinkite aukas Amerikoje, pati Draugija tepaskiria, kiek gali, siųskite į bendrą fon-dą per "Viltį", kuri visas aukautojų pavardes apsi-i-ma tuojau skelbti, o pinigus minėtojon Bankon krauti. Turite tiesą nuo savęs įgaliot kokį Vilniaus ar Kauno inteligentą, kurs drauge su manimi globotų tą fondą ir už jį atsakytų. Galite patįs daryt sumanymus ir

liept Didžiajai Lietuvai, kad išpildytų Jūsų valią. Sakysime, gali būt dar kita nuomonė, kaip S. D. pagerbt per ateinančias 1914 m. 50 metų sukaktuves jo mirimo: jei susirinks daugiau pinigų, galite pagalvot apie geresnį paminklą, negu papuošimas senojo kapo ant Papilės (Popielany) kapinių Šiaulių apskrityje, papuošimas, tvora ir biustas. Jei nesusirinks daugiau 300 rb., reiks tenkintis kun. Gudausko sumanymu. Tuotarpu aš daugiau nieko nebeaiškinu. Reikalui atsitikus, kiek norite rašysiu. Jei nenorėtumete (ar netikėtumete) prisidėt prie bendro fondo, galite sau vieni įsitaisyti. Jei norėtumete gi, tai paleiskite atsišaukimą į Amerikos lietuvius, nurodydami savo adresą ir mūsų: Vilno — "Viltis": ar šian, ar ten patekusios aukos vis bus skelbiamos mūsų laikraštije. Patįs savo fondą valdydami, vis dėlto siųskite "Viltin", bent sykį per mėnesį, aukautojų vardus: tai ir reikalinga mūsų žiniai, ir naudinga kitiems D. Lietuvos žmonėms paraginti.

Su pagarba

Kn. Juozas Tumas,
2 "Vilties" Redaktorius.

Šitas kun. Tūmo laiškas perskaityta Chicagoj Simano Daukanto dr-jos susirinkime, o susirinkimas vienbalsiai iš savo išdo paaukavo paminklo statymui 100 rublių ir nutarė tame reikale kreiptis į visas kitas Šiaurinės Amerikos lietuvių draugijas ir į visą lietuvių visuomenę, idant visi aukomis prie to darbo prisidėtų ir, kad tasai užmanymas greičiau būtų įkūnytas. Chicagiškė Simano Daukanto draugija iš savo pusės tą dalyką taip apsprendė: Paaukautus 100 rub. tuotarpu dar nesiųst į Vilnių, bet palaukt daugiau aukų iš Amerikos ir paskui nusiųst visas sykiu. Iš kitur aukų priėmimui paskyrė savo draugijos išdininimą K. Jokūbaitį (3240 So. Morgan st., Chicago, Ill.). Šis gavęs iš kitur aukas, pakvituos savo Simano Daukanto dr-jos vardu, o kuomet surinkti pinigai bus nusiųsta Vilniun, pakvituos tai viešai "Viltis", o paskui aną ir Amerikos laikraščiai mielai galės atkartoti.

Šiuomi tatai Chicagoj Simano Daukanto draugija atsiliepia į visas kitas Amerikos lietuvių draugijas ir kviečia aukaut kiek nors pinigų tam prakilniam tikslui. Atsiliepia teippat į lietuvių visuomenę, prašydama užmanytam paminklui aukų. Pastatymas tam didvyriui paminklo — tai būtų atlikta vienas iš kultūros darbų. Daugiausiai apie tai turėtų atjaust visos tos lietuvių draugijos, kurios nešioja Lietuvos Istoriko Simano Daukanto vardą, o kurių draugijų, girdima, apščiai randasi. Kiekvienas centelis mielai izdan priimamas ir paskui bus atiduotas paskirton vieton. Paminklui pastatyt reikalinga kelių šimtų rublių, bet jei būtų surinkta keli tūkstančiai, tad būtų galima, anot kun. Tūmo, pagalvot apie geresnį paminklą, apie bent kokią stipendiją Istoriko vardu. Visos aukautojų pavardės bus surašyta ant tvirtos popieros ir padėta amžinai atminčiai Lietuvių Mokslo Draugijos knygyne Vilniuje. Jei Simanas Daukantas seniau buvo pamirštas ir savo ainiiais apleistas, nors dabar, lietuviai, žemaičiai ir augštaičiai, jo

vardą giliau įsidėmėkime ir pastatykime jam amžiną paminklą, kurio jis yra vertas.

Pasirodykime, kad męs savo didvyrius mylime ir juos atmename!

Kaip jau sakėme, siųskite aukas sekančiu adresu: K. Jokūbaitis, 3240 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Jei kam būtų parankiau, meldžiama siųsti aukas tiesiog į Vilnių "Vilties" redakcijai, kurios adresas toks: "Viltis", Vilnius, Odininkų gatvė No 5 b. No. 25. Lithuania-Russia.

Chicago, S. Daukanto Dr-os *Komitetas.*

Visų atydai.

Visiems yra žinoma, jog visi ateiviai turi turēt tikietus ir po \$25 pinigais, kuriuos turi parodyt kaslegarnėse. Tačiau tuli giminės ar draugai Amerikoje, siųsdami laivakortes, arba pinigus kelionei, savo draugams ar giminėms, rašo: "Pinigų neimk, telegrafuok iš kaslegarnės, o aš atsiųsiu". Toks patarimas yra labai prastas, nes ateivis ant to patarimo pasitikėjęs taip ir daro, neima pinigų ir atkeliavęs į kaslegarnę, neprisišaukęs pinigų, turi grįžt atgal.

Todėl visi rodininkai, rašydami savo giminėms ar draugams, parašykite, idant ateiviai be pinigų nē iš namų neitų, ir prie laivakorčių visados pridėkite po \$25, idant ateiviai galėtų parodyt kaslegarnėse ir keliautų į savo vietas be painių užlaikymo.

Tuli vėl rašo savo draugams arba giminėms, jog jau turi gatavus jiems darbus su paskirta alga po tiek ir tiek sanvaitėje, jog jau kalbėję ir su "bosais" dėl jū priėmimo dirbti ir, jog tuojaus gaus darbą, kaip tiktai atkeliaus. Kiti rašo: "Atvažiuok, aš tau duosiu darbą". *Visi*, kurie sakosi turį gatavus darbus Amerikoje, nes taip jiems rašė jū giminės arba draugai iš Amerikos, *yra grąžinami atgal kaipo kontraktuoti darbininkai*, nes Suvienytų Valstijų įstatymai užgina tokiems atkeliauti.

Dėdės, pusbroliai, švogeriai ir draugai nevedę, arba kurių žmonos yra Lietuvoje, siunčianti laivakortes savo giminaitėms arba draugėms, sykiu tepaduoda adresus nuo moterių, artimiausių giminių arba draugių Amerikoje, *nes moteriškos yra neleidžiamos pas vyriškius, kurie nevedę arba kurių žmonos Lietuvoje*, kurie gyvena pavieniu arba susidėję keli, be vedusių žmonių, pas kuriuos atkeliavusiai moteriškai nēra vietos.

Vaikai, *neturinti 16 metų*, kurių tėvai gyvena Lietuvoje, keliaujanti pas gimines — brolius, seseris, dėdes, tetas, pusseseres ir pusbrolius, yra sulaikomi kaslegarnėse kaipo nesuaugę ir tankiai grąžinami atgal pas tėvus su globėjais, po kurių globa atkeliaavo. Vaikai ir jū palydovai tankiai meluoja, sakydami, jog vaikas turi 16 ar 17 metų jau, kada yra tiktai 14-15 metų. Meluoja pagal tėvų arba "rodininkų" patarimą ir tokie yra neleidžiami*).

Valdžios ir įstatymų akise visi, kurie gauna lai-

*) Vaikai žemiaus 16 metų gali keliaut pas savo tėvus.

vakortes iš Amerikos, yra skaitomi pavargėliais — gelbėtais ateiviais, neturinčiais pinigų kelionei, kurie gavę laivakortę atkeliauja su maža suma pinigų arba visai be pinigų. Tokie tai rizikuoja. Geriausiai yra, kad ateiviai savo kelionę užsimoka savais pinigais, turi tikietus į vietas, kur keliauja, turi po \$25 pinigais parodymui ir aiškiai parašytus adresus*).

Visi laikraščiai teiksis patalpinti šitą raštą savo skiltise.

Vilkas ir Ožys.

(Iš Dainų knygos).

Vieną kartą vilkas ožį į mišką įvarė
Ir prie kelmo prisipyręs tokiais žodžiais tarė:
“Ar tu žinai, broli, ką noriu sakyti?
“Aš žadu laimingą tave padaryti....
“Noriu tave padailinti, kad būtum gražus,
“Noriu į kailį apvilkti, kad liktum labai našus...
“Tikrai man tavęs gaila, reik sakyti teisybę;
“Kailis tavo nučiuręs, smirda kaip bjaurybė!
“Nekam tikę ir plaukai: nuskurę ir šiurkšti,
“O pats nieko nemoki kaip tik ožiu purkšti.
“Prisiveisdėk kaip mano yra puikus plaukai;
“Apiekaklė kaip švelni, kailis spind kaip taukai;
“Mano kailiu pas'puošęs, gali eit naktis kiauras,
“Nebijosi tu žiemos nėgi ledų šiaurės.
“O mano vardas ant žemės, žinai kaip yra garsus;
“Aš iš pat prigimimo esu stiprus ir narsus;
“Didelę valdžią nuo bočių esu jau įgavęs,
“Teip, kad visur man priklauso avinai ir avys....
“Visus man leista papjaut ar ir praryti
“Ir kaip aš tik noriu, taip galiu daryti.
“O jei kas prieš šitą mano valdžią suniurnėtų,
“Tas jau savo tėvynėj saulės neregėtų!....
“Ar supranti kiek laimės aš tau padarysiu,
“Kad tokią valdžią tau duosiu, kailiu aprėdysiu?
“Bet, kad valdžia ir kailis galėtų tau tikti,
“Tai turi į vilką pas'versti ir juomi pas'likti”.

Ožys pirmu kart vilką prieteliu pamatęs,
Klausė akis išvertęs ir ausis pastatęs
Ir ilgai nelaukęs tarė: “Tiesa, kiekviens gal norėti
“Puikų kailį ir valdžią pasaulij turėti.
“Bet nēkaip nesuprantu, kaip tas gal nutikti:
“Ožiu gimęs ir augęs, kaip galiu vilku likti,
“Pažinau savo tėvą, buvo ožys tikrai,
“Pažinau senius ir bočius, ir tie ožiai kaip ikrai;
“Matušė buvo ožka, savo pienu girdė,
“Tarp ožiukų augino, šale savęs šildė,
“Čia to nesuprantu, gali galvą kirsti,
“Kokiu būdu gali ožys į vilką pavirsti?!”

“Kas nori suprast—vilkas tare—tas suprant ir išmano;
“Bus tau gana pereit per nasrus į vidurius mano,
“Mat reikia tave papjauti, iš kailio išnerti
“Ir sukramčius nuryti ir kraują sugerti.
“Teip suvirints įeisi į gyvybę naują,
“Į mano kaulus ir gįslas ir į mano kraują,

*) Laivakortes galima siųst pačioms, vaikams ir tėvams.

“O vėlesnėj gadynėj jau vilku užgimsi

“Ir vilko naujos eilės vertę tikrai pats paimsi”.

Ožys galvą pakratė, baltom pažiūrėjo
Ir nuo vilko atsitraukdamas šiteip prakalbėjo:

“Dantų tu neaštrink ir pakavok savo nagus,
“Atmink, jog Dievas man davė labai kietus ragus,
“Neteip bus lengva, viens mane nesudraskysi
“Ir kietais mano ragais tu tik užsirysi”....

M.

Iš Lietuvos.

Vilnius.

Šiomis dienomis senatoriaus Dediulino įsakymu, padaryta vienu kartu indendantūros įstaigų revizija Umaniuje, Berdičove, Lubnuose, Kurske, Veroniežiuje, Sevastopolyje, Proskurove, Žmerinkoje, Balanlavoje, Lucke ir Vilniuje; čia buvo atvažiavę revizijos nariai iš Dvinsko. Valstybės kontrolieriaus nurodymu Vilniaus karės taryba nutarė pareikalaut iš buvusiojo Vilniaus apygardos intendanto gen. Agapiejevo 20 tūkstančių rub., jo padėjėjo gen. Lango 10 tūkst. rub. ir iš kelių kitų Vilniaus intendantūros valdininkų 10 tūkst. rublių. Mat, visi jie kaltinami, kad per japonų karę padarę sutartį su dvarininku Rozlavlevu duoną pristatyti ir davę jam 40,000 rub. rankpinigių; Roslavlevas gi nieko nepristatė.

Vilniuje, pastarosiomis dienomis, buvo trys labai intartini susirgimai viduriais. Daktarų ištyrimai atrado visas koleros žymes; susirgusieji tečiau nemirė ir sveiksta. Galbūt tai ir ne kolera. Tik vis dėlto vilniečiai turėtų pasisaugoti, ypač negert nevirinto vandens, nevalgyt žalumynų, vaisių ir nesveiko maisto ir, apskritai, neapsivalgyt ir perdaug negerti.

Birželio 5 d. atvyko Vilniun Mogilevo sufraganas vyskūpas Cieplak'as, kn. prof. Justino Pranaičio, Irkucko klebono ir dekanas, lydimas. Birželio 6 d. šv. Jurgio bažnyčioje vyskūpas davė klierikams mažuosius šventimus ir kai-kuriuos įšventė į padijakonus; Birželio 8 d. Katedros bažnyčioje įšventė į padijakonus, šeštadienį gi, Birž. 12 d. Katedros bažnyčioje įšventė į dijakonus ir kunigus. Tą pačią dieną, po šventimų, vyskūpas išvažiavo lankyt Minsko gub. katalikų bažnyčias.

Kaunas.

Gegužio 31 d., kada mokslas “Saulės” kursuose užsibaigė šiems metams, Stumbras su dviem savo draugais nuėjo Nemunan pasimaudyti. Vieta buvo ten negili, bet S. besimaudydamas papuolė gilion duobėn. Draugai jį pamatė, kad jau jis skendo ir buvo nualpęs. Puolėsi gelbėti, bet kadangi jis buvo nuo kranto toli ir vanduo ten suko smarkiai, tai be valties negalima buvo ir manyt apie pagelbą. Vienas bėgo įieškot valties, o antras, nieko nelaukdamas, vis dėlto metėsi į pavojingą žygį. Žydziukai įrėsi laiveliu, bet prašomi laivelio, atsakė vien begėdiškais juokais. Gelbėtojas taip pat, išsimušęs iš jėgų, pradėjo skęsti. Ta-

da į tą rėksmą atplaukė žvejis ir ištraukė jį į valtį, o S. nesuskubo—jis nugarmėjo dugnan. Buvo nubėgta ir į garlaivių prielauką šaukt pagelbos gelbėtojų-sargų. Tie tečiaus atsakė, kad jų priedermė tik prielaukos daboti. A. St. kūnas vos po kelių valandų jieškojimo tinklu išgriebta ir nuvežta lignonbutin. Telegrafuota tėvui, bet jo nėsant namie (Anglijoj), telegrama sugrižo atgal; paskui mušta motinai, ir ji ją gavo tik Birželio 2 d. po piet.

Nesulaukdami namiškių, laidotuvėmis rūpinosi kursistai ir kursistės. Nupirko puikų karstą, didelį metalinį vainiką su parašu: "Mokytojai ir draugai Augustinui Stumbriui" ir gražų gyvų gėlių buketą su parašu: "A. a. S-bro draugės". Kn. Alšauskis davė gėdulingą vežimą ir visa tai, kas reikalinga iškilmingam palaidojimui.

Birželio 3 d. kūnas a. a. S. palaidota, dalyvaujant mokytojams, draugams ir šiaip jau pažįstamiems, su puikia iškilme, kapuose kn. Alšauskis pasakė gražią prakalbą.

M. A—tis.

Papilė.

(Šiaulių ap.). Išeivystės liga mūsų apylinkėje labai išsiplatinusi. Nėra tos sanvaitės, kad neiškeliautų žmonių būris. Važiuoja ūkikinkai, savo ūkį palikę; važiuoja ir vaikai, palikdami savo tėvus be jokios globos; važiuoja, neatsižiūrėdami į tai, jog laikraščiai praneša blogas žinias ir nelaimes iš Amerikos. Bet daugiausiai važiuoja tai darbininkai-bežemiai. Kuris ūkininkas pirma laikydavo po du bernus, dabar laiko po vieną ir tai kokį vaiką 15-16 metų, kai-kada ir dar jaunesnį. Ir kur tau tokie vaikai apdirbs žemę, kaip reikiant, jei dar savo rankose plūgo negali suvaldyti.

Pirma, būdavo, mūsų kampilėje pavasarį, vasarą, šventadieniais ar jau šiaip vakarais net skambėdavo nuo dainų; o dabar jei ir užgirsti kokią dainelę, nedrąsiai skambančią iš vaikų ir mergaičių krūtinės ir tai sakai Dievui ačiu.

Pavenčio Špuokas.

Tauragnai.

(Ežerėnų ap.). Žmonės rūgoja ant žiemskinio p. Zarembo's už suvadžiojimus. Atsitinka, kad paskyręs bylas ir išsiuntinėjęs "paviestkas", p. žiemskinis pats by-kur išvažiuoja. O juk veltui nuplūkt į Ežerėnus 6 mylias, tai gaištas laiko ir kišenės. Kai-kas sako, žiemskinis neturi tiesos teip toli šaukt susibylavusius. Aplinkio teismo naris tikrai pats atvažiuoja Tauragnuosna.

Daunoriai nutarė į vienkiemius išeit, bet nesulaukia matininko. Jau jie norėtų rugius kitaip sėt šį rudeni, bet jau pradeda bijoti, kad matininkas nepasivėluotų. Regis, matininkų skaičius pasidaugino, o tuotarpū, mat, dar trūkstama.

Urėdninkas p. Citovičius ilgai prabuvo Tauragnuose ir įgijo nepaprastą drąsą. M. Šiaurys iš Rybiškių, apgirdęs vertelgų ir mainininkų užėigoje Utėnoje savo giminietį V. Šiaurį, apsimainė arkliais, paimdamas kelis syk geresnį. Namie nuskriaustasis at-

simainė, bet mainininkas pasiskundė urėdninkui. Šis iš karto paaikino, kad šitą dalyką gali išrišt tik teismas, bet rytą vėl mainininko aplankytas, savo nuomonę permaining, nuvyko Byliškiuosna ir, be jokių liūdininkų įpuolęs į V. Šiaurio grinčią, išgązdino, apkumščiojo žmoną. Ši pasakė, vyras esąs Tauragnuose. Urėdninkas sugrižo į miestelį — iš Š. paėmė arklių, net savininkui nematant. Nuėjus vyrui su žmona prašyti, kad sugrąžintų arklių, urėdninko sūnus sunkiai užgavo moteriškę. Gydytojas p. Vadapalas rado sutrenkimą krūtinės ir kraujo plūdimą. Paduota skundas gubernatoriui su gydytojo paliūdyjimu. Urėdninkas arklių inteikė vienok mainininkui. Mat, kokių esama tvarkadarių ir kokią valdžią beturįs Tauragnų urėdninkas.

Margių Juozas.

Kurkliai.

(Ūkmergės ap.). Bliuvonių sodziuje, M. Repečkų šeimyninkė kepė blynus. Duktė paragavus tuoju susirgo; katė vieną nutvėrė iš šeimyninkės rankų, bet tuoju nudvėsė. Ir visa šeimyna apsirgo. Duota žinia urėdninkui ir pakviestas felčerius (gydytojo nėra pas mus). Felčerius rado miltuose nuodų; ligo niams nieko nepagelbėjo. Kai-kurie po kelių valandų baisiausių kančių mirė. Paskui atvažiavo gydytojas iš Anykščių. Jis išgelbėjo du sūnus.

Kas nuodų pripylė miltuosna, dar tikrai nežinoma. Suimtas M. Rep. brolis-Stasys, intariamas, kad labai piktuoju gyvenęs su savo broliu.

Pet. Šeikis.

Rokiškis.

Į Joniškį balasto traukinys jau pradėjo vaikščiot. Smėlio pylėjams moka po 75 kap. dienai. Į patį Joniškį bent iš už 8 varstų iš apylinkės žmonės labai veža akmenis; kaip į atlaidus, tęsiasi vežimų eilės. Baidžia kai-kurie pamatus vežt. Pradėjo jau vogt akmenis ir iš svetimų laukų. Vežimui moka po 25 kap.

Pas mus lietaus nuo Velykų nebuvo. Vasarojas išdžiūvo. Rugiai be grūdų pabala. Šiuosmet matomas badas. Iš karščio daugelij vietų pradėjo žmonės sirgt: apima juos visiška negalė ir galvą baisiai sopa; vaikai gi dažnai vemia.

S. Z.

Ringuvėnai.

(Šiaulių ap.). Prieš keliatą metų Ringuvėnų dvarą valdė p. Porazinskis, bet jam subankrūtijus, tas dvaras perėjo Komaro rankosna. Per to dvaro žemę eina vieškelis nuo Kuršėnų ir kitų miestelių į Šiaulius. Vieną vietą to vieškelio perėina Ringuvos upė, kur reikia nemažo tilto. Pirma jis buvo nežinia keno pastatytas, bet sugriuvus, šale jo dvarininkas pastatė naują. Prie tilto jis pastatė sargą, kuris už pervažiavimą vienu arkliu ima 3 kap., o dviem 5 k. Žinoma, keliauninkai už pervažiavimą tuo tiltu tiek jam sumokėjo pinigų, kad už juos geras tiltas galimas būtų pastatyti. Nėr žinios, ar tasai dvarininkas turi tiesą imt už pervažiavimą. Vėl nėr žinios, kodėl valdžia nesirūpina tuo tiltu; juk ji yra pastačiusi ant kitų upių tiltus, kaip antai: per Ventą Papilėje, Kuršė-

nuose ir k. Gal reiktų valstiečiams apie tai valdžios paprašyti? Gal ir p. Komaras, sutinkant valstiečiams prisidėti, pastatytų viešą tiltą. Jis jau keliose vietose ir vieškelį pataisė, kaip ties Parąžiais.

Tautietis.

Valkininkai.

(Trakų ap.). Dargužiškio sodžiuje sudegė vieno medinčiaus triobos su visa gėrybe. Nuostolių daugiau kaip 500 rub.

Gegužio 22 d. Kuklių sodžiuje griaustinis trenkė vieno ūkininko kluonan, sudegino jo paties visas triobas ir kito kaimyno grinčią. Nuostolių abiem 1200 r. Netoli nuo Kuklių, Slabadoje, griaustinis užmušė medinčių, apdegino jo pačią ir sudegino 4 ūk. visas triobas. Nuostolių skaitoma apie 3000 rub. Seniai teip baisiai mūsų apylinkę lankė ugnis.

Neseniai buvo mūsų apylinkėj baisi audra su lelais; išmušė ir su žeme sumaišė javus; griaustinis miškuose daug medžių suskaldė. Nuostoliai neaprašomi.

Pas mus dabar siaučia raupų liga. Serga ja daugiausiai vaikai ir moteris. Mažai ką bepagelbi ir skiepijimas. O labiausiai bloga, kad pas mus gydytojo nėra. Tiesa, užtenka užkalbėtojų ir burtininkų, kurie už gerą užmokesnį išburia, kad liga gerai pasibaigs. Yra ir felčerių, kurie už 2-3 rublius apsiima išgydyti nuo tos ligos, bet dažniausiai dar padeda iškelti anan svietai. Žmonelės gi džiaugiasi, kad jie teip pigiai apsiimą išgydyti.

J. Stakucis.

(Iš "Vilties").

Lietuviai Amerikoje.

Worcester, Mass.

27 Birželio čia nelaimė patiko Jievą Bataitienę, gyvenusią p. No. 272 prie Bloomingdal gatvės. Ji kurdama pečių, prikrovusi malkomis ir jas padegusi, idant ugnis greičiau įsikurtų, ant gruzdančių malkų užpylė karasino. Užsidegusios karasino liepsnos pagavo drabužius nelaimingos šeimyninkės ir ji tuojau tapo liepsnojančiu stulpu. Ant nelaimingosios rūkimo, nuo viršutinių lubų atbėgo kaimynė p. Liutkevičienė, kuri išsigandus nežinojo kame pagelbos jieskoti, prisidėjo tik prie rūkimo. Žmonės einanti gatve ir girdėdami grinčioje rūksmą, geriau patėmyją per langą pamatė liepsną viduj grinčios ir todėl tikėdami gaisrą užgimus, greitai pašaukė gaisrininkus, kurie atkakę, užgesino degančius drabužius ant nelaimingos moteriškės. Gaisrininkų maršalas pašaukė ligonbučio vežimą, kurs nugabeno p. Bataitienę į ligonbutį. Ten daktaras apžiūrėjęs žaizdas, persitikirino, jog nėra mažiausios vilties, idant nelaiminga moteris liktų gyva. Duota žinią į fabriką, kuriame dirbo p. Bataitis, kurs ligonbutin atėjęs savo žmonos nepažino, nes buvo labai apdegusi. Moteriškė tuojaus numirė didžiausiuose skausmuose.

Velionė Bataitienė paėjo iš Lietuvos Suvalku gu-

bernijos, Kalvarijos pavieto, Janavo gmino, Trakiškių kaimo, iš tėvų Dvylių.

Pasarga šeimyninkėms lietuviams, kad nepiltų karasino ant ugnies. Jau daug kartų jos buvo prasergimos, vienok savotiškai elgiasi be atsižvelgimo į nekartą ištikusias nelaimes.

Bristol, Conn.

Pasidarbavus Liet. Ūkėsų neprigulmingam klubui, 18 dieną Birželio, atsibuvo čia apvaikščiojimas paminėjimo sukaktuvių 500 metų kovos ties Žalgiriu. Atminčiai tos garbingos lietuvių pergalės, buvo lošta komedija "Amerika pirtije", teipgi buvo dainuota dainos ir sakyta deklemacijos. Sudainavo kvartetas "Kur teka Šešupė", "Birutė" ir "Lietuva tėvyne mūsų". E. Zigmaičiūtė paskambino ant piano o S. Karosas ant balalaikos. Mikas Žvingilas deklemavo "Pirmoji lietuvių dailos paroda Vilniuje", J. Seliokas "Į darbininkus". Viskas nusisekė neblogiausiai, kaip tas pirmu kartu čia atsibuvo.

19 Birželio buvo lietuvių pikninkas, kurs nekaip nusisekė, nes lytus sutrukdė. Dar apart to atsirado vienas geradėjas, kurs nuėjęs policijon apskundė pikninką, būk ten alus pardavinėjama. Atėjus policija atrado, kad alus nė kiti svaiginanti gėrimai nebuvo parduodami, tad policija tik uždraudė muzikantams griežti; mat čia valdžios draudžiama muzika sekmdieniais. Vėliaus, kiek patirta, skundikas policijos tapo nubaustu užtai, kad policiją suvylė.

Siratukas.

Cedar Point, Ill.

Po 3 sanvaičių ligos, pasimirė čia daugumui pažįstatamas šioj apylinkėj, Stanislovas Šarkius. A.a. S. Šarkius mirė pačioj jaunystėj, turėdamas apie 32 metus amžiaus. Per ilgus metus dirbo angliakasyklose, kur nuo sunkaus ir dulkėto darbo gavo ligą, kaip daktarai tvirtina, puvo jo plaučiai. Pagaliaus apie 10 mėnesių atgal, jis užsidėjo gertuvę, marydamas po sunkaus darbo pasilsėti, bet dėja, po lengvai ligai (vaikščiodamas sirgo, tik porą dienų lovoj tegulėjo) 23 Birželio užmerkė akis ir apleido pasaulį ant visados! Velionis St. Šarkius prigulėjo į dvi draugystes: į DLK. Vytauto ir antrą anglų; abidvi Cedar Point. Seniaus velionis prigulėjo ir į SLA., bet kuopai paurus, likosi išbrauktu. Nors velionis Šarkius lietuviystėje nebuvo atsižymėjęs, bet buvo rimtas ir doras žmogus. Paliko dideliame nuliūdime ir varge moterį ir 4 mažų vaikučių.

Palaidotu tapo Spring Vallės airių kapuose su bažnytinėm apeigom. Tegul jam bus lengva ilsėtis šioj svetimoj žemelėj.

K. Š.

Iš Amerikos.

Valdiškos bankos.

Washington, D.C. Kaip jau daug kartų rašėme, jog ketinama įtaisyti valdišką banką, kuriose su-

dėti žmonių pinigai būtų apsaugoti, tad tas jau įvyksta. Kongresas galutinai priėmė ir užtvirtino bilį, pagal kurį valdiškosios bankos bus prie pačtų. Pirmiausiai tokios bankos bus įsteigtos didesniuose Suvienytų Valstijų miestuose, kaip tai New Yorke, Chicagoj, Philadelphioj, Bostone, Baltimorėj, St. Louis, San Francisce ir kituose. Kuomet didesniuose miestuose tos bankos bus sutvarkintos, reiškia, kada jų sistema bus išdirbta, tada jos bus steigiamos prie pačtų ir mažesniuose miestuose. Į šitas bankas valdžia priims apsaugojimui žmonių pinigus (depozitus) ir už juos mokės metinius nušimčius. Nušimčiai bus mokami daug mažesni negu kokius šiandien moka privatiškos bankos, bet užtaigi pinigai bus apsaugoti, kad jie niekad neprapuls kaip kad šiandien prapuola sudėti į privatiškas bankas, kurios vis bankrūtyja. Šiose bankose pinigai bus priimami tik gyvais pinigais, niekados bankų ar kokių firmų čekiais, teipgi pinigai bus priimami tik apsaugojimui, o ne vartojimui, kaip šiandien kad pramonikai deda savo pinigus į privatiškas bankas ir juos vartoja kasdieniniams reikalams. Depozitoriai, padedanti savo pinigus į valdiškąsias bankas, vieton knygelės ar kokio čekio, gaus tam tikras kortas ant kurių bus lipinamos markės už tiek pinigų sumos, kiek bus bankon padedama. Atsiimant pinigus, kortos turės būt gražinamos.

Straikas eina augštn.

Greensburg, Pa. Jau nuo dviejų mėnesių čia tęsiasi angliakasių straikas, kurs iškilo todėl, kad kasyklų savininkai nenorėdami įsileist unijos darbininkų, prašalino nuo darbo visus senuosius darbininkus, jų vieton parsikviesdami straiklaužius. Iki šiol straikas ėjo ramiu keliu net kol galiaus nežinia kas paskleidė spaudintus lapelius, kuriuose nežinomas autorius kurstė vietinius gyventojus amerikonus prie persekiojimo ateivių. Vaisiumi tų lapelių buvo tas, kad į trečią dieną buvo pakišta dinamitas po vienais namais, kuriuose gyveno vienas slavonas. Dinamito eksplodavimas nuplėšė kampą stubos ir užmušė dar metų neturintį vaiką. Straikininkai tuomi pasipiktinę surengė demonstraciją ir maršuojant gatvėmis, revolverių šūviais iššaudė šerifo ofiso langus. Miesto valdyba parsikvietė ir apginklavo daugybę detektyvų. Laukiama kruvinų susirėmimų straikininkų su policija, kurią samdo kasyklų savininkai.

Ateivystė Amerikon.

Generališkas ateivystės komisorius Keefe apskelbė statistiką, pagal kurią, nuo 1 dienos Liepos 1909 iki 1 Liepos šių metų, į visas Suvienytų Valstijų prielaukas atkako 1,035,545 ateiviai, kurie tveria 283,759 nušimtį daugiau negu prieš metus kad Amerikon ateivių atkeliavo. Tarpe šio skaitliaus buvo 145,421 ypata ne piliečiai Suvienytų Valstijų, kurie atkako tik pasisvečiuot pas čia gyvenančius savo gimines. Prieš metus laiko, tokių svečių buvo atkake 48,028 nušimčiu mažiau. Iš skaitliaus atkakusių į

Suvenytas Valstijas, 24,000 ypatų tapo į Suvenytas Valstijas, dėlei yvairių kliūčių, neįleisti ir atgal sugražinti tėvynėn. Prieš metus sugražinta buvo tik 11,000 žmonių. Aišku, jog kasmet ateivystė apsunkinama dvigubai, nes pastaraisiais metais sugražinta daugiau negu prieš metus.

Didelis gaisras.

Athol, Mass. 26 Birželio sudegė didelė dirbtuvė "Hat Manufactory Co.", o kad tos pačios sistemos dirbtuvė buvo kitoj vietoj, tad virš paminėta nedirbo jau per kelis metus, o jos triobėsiai buvo panaudojami vien sukrovimui skrybėlių ir šiaip yvairios medegos.

Galutinai dar ugnėi nesunaikinus ir likus daug padirbtų skrybėlių, tad darbo žmonės pasipuošė jomis veltu, kaip kopūstai rudens laike. Dirbtuvė buvo su medinėmis sienomis ir prikrauta daug šiaudinės medegos tai ir ugnis buvo baisiai didelė, tik pasidėkavojant tam, kad tuom laiku nebuvo vėjo, tai suvažiavę gaisrininkai paspėjo apgint artimesnias triobas. Lietuvių irgi ten-pat gyvenimai buvo, kurie teipgi nemažai išgąščio ir baimės turėjo nuo virš paminėto gaisro. Reporteris.

Deportuos Europon.

Ateivių saloj vadinamoj Elis Island, New Yorke, deportuojamų išėivių skyriuje uždaryta rumunė Marė Weber, kuri šiomis dienomis bus gražinama Europon ir išduota Vokietijos valdžiai. Ji yra skundžiama Vokietijos valdžios už išlaužimą geležinės šėpos Kaire (Egipte) ir iš tos paglemžimą 200,000 markių. Jai tame gelbėjęs jos vyras, kurs nežinia kur dingo. Marė Weberienė atkakus Amerikon, laimingai perėjo per ateivystės inspekcijas ir iš ten išleista apsigyveno Brooklyne. Detektivai su fotografijos pagelba čia ją susekė ir padarę kratą jos namuose atrado 140,000 markių. Prie tyrinėjimų kaltinamoji prie kaltės prisipažino ir todėl bus teisiama Vokietijos teismo.

Iš visur.

Nauja forma karališkos prisiegos.

Anglijos parlamentas praleido kelias dienas apkalbėjimui, idant naujoji karališkos prisiegos maldelė būtų pakeista nauja, nes senoji užgaulioja katalikų bažnyčią kurios išpažintojai siekia skaitlių iki 12 milijonų visame pasaulyje. Kad priimt naują formą prisiegos, parlamente, be jokių ginčų priimta 388 balsais prieš 42. Prisiegos naujoji maldelė dabar šiaip skambės: "Šiuomi kildušingai ir širdingai, tikėdamas į Dievą, prisipažįstu esąs ištikimu nariu reformotos protestonų bažnyčios, įstatymiškai priimtos ir įsteigtos Anglijos viešpatijoje. Visuomet atsiduosiu jos globai, kuri saugos mano sostą. Visuomet būsiu jai ištikimu, ant kiek man įstatai leidžia". Pirmiaus, senoje prisiegos maldelėje, greta augščiaus paminėtų žodžių, prisiekiantis karalius turėdavo išsireikšti, jog

netikįs į šventąją mergelę Mariją ir į Christaus persimainymą ant kalno Thabor, kas užgauliodavo Romos katalikų bažnyčią. Velionis karalius Edwardas VII, kuomet buvo vainikuojamas ir prisiegą atkalbėjo, pats išsireiškė, jog jam buvo gėda kalbėt prisiegos maldą, kadangi joje randasi žodžiai, kurie visai neprivalo sutepti lūpas prisiekiančio karaliaus, be atsižvelgimo, kokių pažiūrų ar tikėjimo būtų prisiekiantysis. Taigi dabar naujasis Anglijos karalius Jurgis V, kuomet prisieks tarnauti šaliai, savo prisiegos žodžiais neužgaulios Romos katalikų bažnyčią, kurios išpažintųjų ten juk bus nevienas.

Studentų riaušės.

Austrijos sostinėje, Vienoje, susipešė universiteto kieme studentai lenkai su studentais rusiniais. Kaip ginklą vieni ir kiti vartojo peilius, revolverius, akmenis ir kitokius įrankius. Universiteto valdyba pašaukė policiją ir dalį kareivijos, kuriems atkakus prasidėjo batalija iš trijų pusių: dvi dalys besipešančių studentų, trečia tai policija ir kareiviai, glostanti lygiai vienus ir kitus. Kol riaušės nuslopinta, krito 16 studentų sužeistų akmenais, revolverių šūviais ir policistų bei kareivių kardais. Penki iš sužeistų turi perskeltas galvas o du išmuštas akis. Sužeistieji nugabenta į libonbučius, o tie kurie su revolveriais bičiuliavosi, į kalėjimą. Universitetas uždaryta keturiems mėnesiams.

Norėjo atimt kalinį.

Paryžiuje teismas pasmerkė galvos nukirtimui vieną valkatą vardu Liobolf. Priėjus dienai egzekucijos, žudymo vieton susirinko keli šimtai žmonių, daugiausiai socialistų, kurių dalis norėjo prieit prie budelio ir nuo jo atimt pasmerktąjį kalinį. Mat Liobolf buvo pasmerktas už nužudymą policisto ir todėl socialistai geidė, idant užtai būtų nubaustas ne mirčia, bet amžinu kalėjimu. Negalint prisiartint prie budelio kulbės per žmonių minias, kasžinkas paleido kelis revolverio šūvius kuriais tapo sužeistas policijos viršininkas Lepina ir šale jo stovintis adjutantas. Ant šūvių atsiliepė kareivių durtuvai ir policijos šaudymas viršum galvų susirinkusios minios, kuriai buvo prisakoma išsiskirstyti. Kol minia išsiskirstė, kareivių durtuvais tapo sužeista 80 ypatų ir viena peršauta, o 5 areštuota.

Linkėjimai su aukomis atsiųsti XXV SLA. seimui.

- 1 Šventakuprių Partija, 1 kuopa, Brooklyn, N.Y. 4,00
- 2 Jonas Večkys, Lawrence, Mass. 50
- 3 A. B. Strimaitis, Schuylkill Haven, Pa. 1,00
- 4 Lietuvos Sūnų Dr-tė, Waterbury, Conn. 1,00
- 5 M. Mastaukas, P. Alyta, J. Mioldažis, A. Tabaras, Regina Kazūnienė ir Jurgis Valaitis po 50c.; Ona Černeckienė, Ant. Sakalauckas, Jonas Papečkis, L. M. Kazūnas, Vinc. Navickas, Jurgis Balsevičius ir Ona Mockaitienė po \$1, Shenandoah, Pa. 10,00

- 6 A. Ramanauskas, Lawrence, Mass. 1,00
  - 7 G. J. Trečiokas, Vincas Kenausis, Waterbury, Conn. 1,00
  - 8 Magdė Skritulskienė, Brigida Skritulskiūtė ir Marė Skritulskiūtė, New Britain, Conn. 5,00
  - 9 Z. Jankauskas, Lawrence, Mass. 1,00
  - 10 Julius Vitkauskas, Hoboken, N. J. 25
  - 11 Bartel's bravoro lietuvių darbin. \$4, St. Tamulis, P. Tamulienė ir Marė Abraitienė po \$1, Edwardsville, Pa. 7,00
  - 12 Jurgis Kazakevičius, Pittston, Pa. 1,00
  - 13 Sanjunga Liet. Pardavėjų, Chichago, Ill. 2,00
  - 14 T. Laukevičius, J. Navickas, M. Ekerta, M. Naimonas, Ed. Skritulskas, J. Kardokas ir V. Marteckas po 50c.; A. Valinčius, V. Vinikaitis, T. Zdančiukas, Pr. Faltanaitis ir A. Cibulevičius po 25c., V. Vaitkevičius, New Britain, Conn. 5,00
  - 15 14 kuopa SLA., Cleveland, Ohio. 5,00
  - 16 132 kuopa SLA., Seltzer City, Pa. 1,00
  - 17 72 kuopa SLA., So. Boston, Mass. 2,00
  - 18 M. Mikalavičienė, Minersville, Pa. 50
  - 19 Z. Jankauskas \$1, J. Pašakarnis, J. Žukauskas, P. Baltrėnas, P. Čiras, Flor. Dvareckas, A. Kelpša ir J. Petrauskas po 50c., Lawrence, Mass. 4,50
  - 20 2 kuopa SLA., Forest City, Pa. 1,60
  - 21 K. Merkevičius, J. Kirtiklis, Hazleton, Pa. 1,00
  - 22 68 kuopa SLA., Breslau, Pa. 1,50
  - 23 J. Tareila, Danbury, Conn. 1,00
  - 24 Juozas Marijonaitis, So. Omaha, Neb. 1,00
  - 25 Jurgis Orinikaitis, Erie, Pa. 50
  - 26 Tadeušas Mačulaitis, Brooklyn, N. Y. 1,00
  - 27 Petras Vosylius, Hoboken, N. J. 25
  - 28 A. M. Makauskas, Forest City, Pa. 1,00
  - 29 Romualdas Vasiliauskas, Boston, Mass. 1,00
- Labu 62,60

Linkėjimai be aukų atsiųsti XXV SLA. seimui.

- 1 231 kuopa SLA., Sheboygan, Wis.
- 2 182 kuopa SLA., Dayton, Ohio.
- 3 J. J. Razokas, Springfield, Ill.
- 4 Juozas Kiveris, Donora, Pa.
- 5 "Tėvynės" darbininkai: V. S. Jokubynas, J. Undzius, A. Žymontas, Ip. B. Bronušas, So. Boston, Mass.
- 6 J. D. Taunis, Athol, Mass.
- 7 Ilgūnas, Hazleton, Pa.
- 8 5 kuopa SLA., Plymouth, Pa.
- 9 M. T. Čeikus, So. Boston, Mass.

Telegramai.

- 1 Lietuvių Dailės Draugija, Vilnius, Lietuva.
- 2 K. Kliauga, Kenosha, Wis.
- 3 Literatiška Dr-tė Lietuvių V. U., Valparaiso, Ind.
- 4 Jadvyga Teleišiūtė, Scranton, Pa.
- 5 Antanas Genys, Wilkes-Barre, Pa.

J. Žemantauskas,
SLA. centro sekretorius.

A. B. Strimaitis.

Cibulskis.

[Tąsa].

Papusryčiavę visi ėmėsi už darbo: Mergos už ratių atsisėdo, piemenukas atsinešęs glėbį pakulų ėmė pančius sukti, bernas su pusberniu nuėjo į kluoną akselio pjauti.

Buvo jau netoli priešpiečiai, štai ateina Zakarauckas į kluoną paklausinėt Cibulskio, kas atsitiko su smuika, kad pareidamas iš Galinių paliko ją laukuose, Vilkynėje. Cibulskis išpasakojo viską, kas atsitiko peraitą naktį ir kiek jis baimės iškentėjo. Zakarauckas su Šliuzu juokėsi už šonų nusitverdami. Kaip Cibulskis pabaigė pasakojas, kaip užmiršo smuiką Vilkynėje, Zakarauckas negalėdamas susilaikyt nuo juoko, atsiliepė:

— Tai nedyvai, kad tu teip pailsai; aš radau tą vietą, kur tu voliojaisi. Juk tavo takas yra padarytas penkis sykius aplink gluosnį ištolo, o šeštu sykiu sugrįžta lygiai į tą pačią grabę, tik negalima pažinti, ar vėl pulta, nes sniegas teip išmaltas, kaip su linų vežimu būtų kas apvirtęs.

— O, teip, aš puoliau ir vėl, tik aš mislinau, kad nepuoliau, nes ta Galinio baltakė man galvą buvo apsukus ir turbūt man tik teip išrodė, kad tas gluosnis sykiu su manim eina.

— Nugį kaip tu ėjai vis skersas, žiūrėdamas per petį, tai sukai aplink jį, tad tau rodėsi, jog ir tas gluosnis eina; mat kaip keistai pasitaiko.

— Jeigu man būtų pasisekė nuo to gluosnio tolyn nueiti, nebūčiau persitikrinęs, kad ten buvo gluosnis, tai būčiau ištiesų sakęs, kad mane kas klaidino. Bet geriausiai visada persitikrint.

Nuo to karto Cibulskis buvo daug drąsesnis ir, būdavo, abejoja apie tas pasakas, kaip seniai su pritrūkimu pasakodavo ir tvirtindavo, būk tai tikra teisybė. Vėliau pora metų, būdavo jau Cibulskis visur priešinasi tokioms kalboms ir nurodinėja, kad neteisybė; mat Cibulskis būdavo gauna perskaityt tuom laik leidžiamą Prūsų Lietuvoj laikraštį "Aušra". Mat Jokūbo sūnus Justinas, buvo įstojęs į gimnaziją Starapolėje, tai parvažiuodamas ant vakacijos, parveždavo cielą gurbą ir šiaip visokių knygučių. Būdavo kerčioje ant suolo prikrautas cielas aktainis visokių, kaip Jokūbas pats sakydavo, blėkų. Ir niekas daugiau iš Jokūbo šeimynos tų "blėkų" neskaitydavo, kaip tik Cibulskis. Iš karto Cibulskis būdavo labiausiai mėgsta skaityti "Aušrą", kurioje tuomkartu ėjo istorija apie pilikalnius ir uždumtus dvarus. Toliau skaitė juokingus aprašymus apie klaidinimus bei vaidinimus ir numirėlių vaikščiojimus. Ir teip Antanas išsidirbo į apsišvietusį vyrą, kad jau netikėjo visokiems nebūtiems daiktams, nekartą net juokėsi pats iš savęs, kaip atsimindavo apie Galinio pabaigtuves. Jis susipažino su kitų apielinkių vyrais, kurie būdavo gauna laikraščius iš užrubežio. Cibulskis pastojo vyrų, gaivinančiu lietuvių ir, kiek galėdamas

platinu knygeles tarpe jaunuomenės. Jokūbo sūnus Justinas, būdavo, parveža kaskartas šviežių knygečių, bet kaip Justinas įstojo į siminariją, tai iš pirmų metų parvažiuodamas ant vakacijos, jau neparvežė jokių knygečių nė laikraščių teip, kad Cibulskis pradėjo eit į Prūsus pats parsinešt knygečių ir pardavinėt jas tarpe ištikimesnių savo draugų. O kaip antrais metais pabuvo Justinas siminarijoje ir parvažiavo ant vakacijos, tai liepe tėvui visas knygas sumest į pečių, nes, girdi, dar gali policija užtikt ir taid būtų bėdos; ir kam čia, sako, reikia, kad tie blėkai mėtytųsi.

Tada Cibulskis suprato, kad jau nėra ko laukti, idant klierikas parvežtų daugiau skaitymų, jeigu jau ir tas pačias liepia sudeginti, kurias pirmiau buvo parvežęs būdamas gimnazijoje. Dėlto Cibulskis prisikalbino tris vaikus, kad susidėtų pinigų ir užsirašytų laikraštį iš Amerikos, ką ir padarė; užrašė "Vienybę Lietuvinkų". Būdavo Cibulskis nueina į Širvintą pats ir parsineša laikraštį ir knygečių, kurias perskaitytės, sulaukia nedėlios, tad jas nuveža kitam savo draugui. Skaitanti laikraščius, būdavo, greitai susipažįsta vien iš išsitarimų, kurie skambėdavo kitaip negu mūsų apielinkės žmonėms kalbant, o jeigu rasdavo tokią vaikina ar merginą, kurie skaito laikraštį, tai būdavo teip juos myli, kad negalima buvo suprasti, kokia tai keista meilė, tik būdavo galima patėmyti, kad Cibulskis kartais yra apimtas nepaprastais jausmais, kuomet susieidavo su tokiais draugais, kurie skaitydavo laikraščius.

Cibulskis kaipo muzikantas, susipažino su visos apielinkės jaunuomene gana plačiai netik savo parapijoj, bet ir kaimynų parapijose.

Vieną kartą Cibulskiui pasitaikė griežt vestuvėse, kada jaunas Pliopliukas vedė moterį iš Vilkaviškio pavieto. Žinoma, kaip Lietuvoj, vestuvėse būva didelis pulkas jaunųjų, teip ir Pliopliukas turėjo gana daug "brolių", o jo numylėtinė buvo gana turtingų tėvų duktė, tad irgi turėjo pusėtiną pulką pamergių. Štuoktuvės buvo Pilviškiuose. Po sutuoktvių visas pulkas nuvažiavo pas jaunamartės tėvus, kur ten net už Surgučių. Pilviškiuose visas pulkas stovėjo pas Abelį gertuvėje. Pliopliukas turėjo Cibulskį už muzikantą, kuris turėjo tris padėjėjus: vienas griežė ant smuikos, antras ant fleitos, o trečias ant didesės (bass); griežė teip, kad Cibulskio muziką visi "veselninkai" mylėjo be galo. O iš nuotekos pusės muzikantu buvo garsus ir plačiai visiems žinomas kriaučius Skrinskas. Šis turėjo du padėjėjus: vieną su smuika ir vieną su būbneliu, bet Cibulskis kaip užtraukdavo su savo kapelija, tai Skrinskas tik niekis prieš Cibulskį. Skrinskas labai supyko ir kaip jau buvo pusėtinai įsitraukę, priėjęs prie Cibulskio pasakė:

— Jeigu tu geresnis muzikantas, tai eikime, katras katrą sugrajinsime.

Cibulskis šaltai atsakė, jog tokių lenktynių nenorįs. Skrinskas supykęs paprašė vieno iš vestuvinkų, kad tas sumuštų Cibulskio smuiką. Žinoma, priegėrimų visada ir visi drąsesni, teip ir čia. Vienas iš jaunamartės pulko priėjo prie stalo kur gulėjo smui-

kos sudėtos ir rėzė su "dzeideliu" (stiklas su ausia, iš kurio alų geria) į vieną iš gulinčių ant stalo smuikų. Bet nepataikė sumušti Cibulskio, tik jo pagelbininko smuiką.

Jeigu būtų Cibulskis buvęs neapsišvietęs vyras, gal būtų baisi muštynė pakilusi, bet Cibulskis šaltai elgėsi, net iš to atsitikimo nieko nedarydamas. Ant galo juk nebuvo ką labai smarkauti, nes turėjo visas pulkas važiuoti į tėvynę jaunosios ir jeigu būtų susipykę, tai nebūtų galėję ten važiuoti, nes būtų sutikę pavojų.

Žebрукas (teip vadinosi tas vaikas, kuris sumušė smuiką), išsitraukė kelis dar ant drąsos ir matydamas, kad niekas iš to jo kvailo pasielgimo nesidžiaugia, sumislėjo palikti visą veseliją ir pats vienas, pėkščias patraukė ant namų. Buvo tai žiemos laikas, prieš užgavėnes. Daugybė sniego ir pusėtinai šalo. Žebрукas pūškavo per sniegą kol nepailso ir pakol degtinė nepradėjo atgal per snapą prašytis laukan, bet kaip užėjo bloga, tai vaikas susmuko į sniegą pagal vieno ūkininko žardį ir gal būtų nabagas ten sušalęs, jeigu visas veselijos pulkas nebūtų pro ten važiuavęs. Veselninkai radę žebрукą patvorije be žado, įsidėjo į roges ir parsivežė namo. Kaip veselninkai parvažiavo, tai pusgyvį žebрукą įnešė į stubą, paguldė į užpečkį, o kaip tas pradėjo atsikelti, tai jam pasirodė visai šlektai; pradėjo draskyti ant savęs drabužius, nes širdį degtinė pradėjo deginti.

(Toliaus bus).

Nauji raštai.

VINCO KUDIRKOS RAŠTAI. Surinko ir spaudai prirengė Juozas Gabrys, paveikslus darė E. Loevy, vignetas piešė A. Brakas. Spaudė v Mauderodė Tilžėje, išleido *Tėvynės Mylėtojų Draugystė*.

Yra tai turtingiausias TMD. išleidimas už visus kitus išleidimus, kuriuos iki šiol yra išleidusi. Visi V. Kudirkos raštai sutaisyti 6 dideliuose tomuose, kuriuose telpa originaliniai ir versti velionio Kudirkos veikalai, užimanti 1842 puslapius 6x8 didumo. Spauda graži, popiera gera ir paveikslėliai atsakančiai pritaikinti, tik tiek negerai, kad prie paveikslėlių nėra jokių paaiškinimų, apart tų, kurie telpa Kudirkos biografijoje.

TMD. išleisdama velionio Kudirkos raštus, nuveikė tris didelius darbus: Pastatė nesudijantį paminklą velioniui Kudirkai, apdovanojo savo narius brangia dovana ir savo nariams suteikė 6 knygas *dykai*, nes kuomet tos knygos vertos 10 dolerių, TMD. davė jas savo nariams tik už mažą metinę mokesį. Už tokią darbą TMD. užsipelno neužmirštiną ačiu. Ir viskas gerai, tik vienas dalykas patėmytinu. Pirmam tome, kur dėkvojama aukautojams ir kitu kuom pasidarbavusiems prie velionio Kudirkos raštų išleidimo, dėkvojama net ir Mauderodės spaustuvės darbininkams, kurie nieku prie šio dalyko nėra prisidėję, apart darbo, už kurį gavo užmokesį. O p. Balevičiui, bu-

vusiam TMD. pirmininku, nė žodelio. Juk jeigu ne p. Balevičiaus energija ir nenuilstantis trūsas, TMD. nebūtų įstengusi išleisti šitą milžinišką laidą. Būtinai yra reikalas išreikšti ačiu tam, kas yra užsipelnęs, o ne tam, kurs nieku nėra prie darbo prisidėjęs.

BIRUTES GARSAI. Parinktos dainelės vartojimui Lietuvos jaunuomenės. Išleido Birutės Draugija. Tilžė, 1910 m. Kaina 50 pfenegių. Atsiuntė "Birutės" išleistuvė.

Telpa čia 49 parinktos dainelės.

Redakatoriaus atsakymai.

P. Martinkaičiui. Eilės silpnos, netilps.

Lietuvos sunui. Perduota "Katalikui", nes ten minima apie neteisingumą korespondencijos, kuri "Katalike" tilpo.

Žemaičių Antanui. Tilps kitame numerije.

SLA. nariui. Seimo protokolas tilps 29 ir 30 numeriuose.

Ašerėliui. Tamista užklausk apie tai Dr. Šliupo (1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.), nes jis yra toje komisijoje.

Visiems rašantiems SLA. reikaluose. Raštus neįsiųskite Redakcijai, bet centro tarybai, adresu centralinio pirmininko; tarybos adresai ant paskutinio pusl.

a. † a.

Juozapas Šeškauskas, paeinantis iš Kauno gub., Zarasų pav., Čedasų val., Čedasų parapijos, 34 m. amžiaus. pasimire 27 d. Birželio šių metų McKeesport, Pa. ligonbutyje. Velionis buvo nevedęs ir antrą sykį Amerikoje. Prie draugystės jokios neprigulėjo. Palaiduotas per visus Wilsono lietuvius, su bažnytinėm apeigom airių kapuose Clairton, Pa.

Kaip girdėt, velionis palikęs daug genčių Amerikoje ir Lietuvoje, tris brolius ir vieną seserį vedusią.

Lai bus jam lengva šioji Amerikos žemelė. — Norintieji dažinot apie velionio mirtį meldžiami kreipkitės žemiau nurodytu antrašu:

J. S. Mažeika,
Box 242, Wilson, Pa.

Susirinkimai SLA. kuopy:

Philadelphia, Pa. 170 kp. SLA. bus bertaininis susirinkimas 13 d. Liepos, Frankfordo Lietuvių Kliube, 8 val. vakare. Visi prigulinti malonėkit ateiti.
Skr. S. Kišonas.

Bridgedort, Conn. 51 kp. SLA. bus susirinkimas 14 d. Liepos, 7:30 val. vakare, — 426 Main st. Visi nariai privalo pribūti, nes rinksis centrališkas sekretorius.
Skr. J. G. Žukauskas.

New Haven, Conn. 142 kp SLA. bus bertaininis susirinkimas 14 d. Liepos, 6:30 val. vakare, Kliubo salėj, 521 Grand ave. Malonėkite visi nariai pribūti, kolektojų nebus. Sek. P. Karalius.

Duquesne, Pa. 172 kp. SLA. bus bertaininis susirinkimas 17 d. Liepos, 2 val. po pietų — 2 Ross st. pas pirmininką J. Ališkevičių. Visus narius meldžiu pribūti.
Skr. K. Savickas.

DeKalb, Ill. 180 kp, SLA. bus susirinkimas 17 d. Liepos, 2 val po pietų — 611 E. Main st. Todėl meldžiu visus narius ateiti ir naujų atsivesti.
Skr. A. M. Ručas.

Edwardsville, Pa. 1 kp. SLA. bus susirinkimas, 17 d. Liepos, 3:30 val. vakare, salėj S. Paukščio. Malonėkite visi nariai pribūti ir atsivėskite naujų.
Skr. J. Vnukauskas.

Minersville, Pa. 13 kp. SLA. bus susirinkimas 17 d. Liepos, 2. val. po pietų, salėj P. Lietuvninkienės. Visi nariai malonėsite paskirtame laike pribūti.
Skr. J. Mikalavičia.

TEVYNE

Montreal, Canada. 148 kp. SLA. bus bertaininis susirinkimas 17 d. Liepos, 2 val. po pietų, paprastoj salėj. Todėl visi nariai privalo susirinkti ir užsimokėti. Sekr. M. Buzas.

Fitchburg, Mass. 203 kp. SLA. bus bertaininis susirinkimas, 17 d. Liepos 2 val po pietų kampas Toester ir Liehton st finų socijalistų salėj. Visi ateikit. Sekr V J Pšelgauskas.

Newark N J 245 SLA kp bus susirinkimas 17 d Liepos 3 val po pietų V Ambrozevičiaus štone 178 Ferry st Visi ateikite bus nominacija centro sekretoriaus. Sekr M Ambrozevičia.

Glen Lyon Pa 25 kp SLA bus susirinkimas 17 d Liepos, salėj J Anskio, Maloniai yra kviečiami visi nariai pributi ir naujų narių atsivesti prisirašyti. Sekr M Levulis

Wilmerding, Pa 42 kp SLA bus pusmetinis susirinkimas 17 d Liepos 2 val po pietų L S Draugystės rumuose, todėl teiksitės visi nariai pribūt bus nominacija centro sekr, Sekr J Baliunas

Priceburg, Pa 80 kp SLA bus bertaininis susirinkimas 17 d Liepos 2 val po pietų pas A Drazdį Dickson City Flats Ash st, malonėkit visi pributi Sekr A Drazdis

New Haven, Conn 142 kp SLA turės bertaininį susirinkimą 14 d Liepos, 7:30 val vakare LAUK name. malonėkite visi nariai pributi ir užsimokėti Sekr J F Juozunas

Brooklyn, N Y 88 kp SLA bus pusmetinis susirinkimas 17 d Liepos 2 val po pietų, salėj po No 103 Grand st, Visi pribukite bus nominacija centro sekretoriaus Sekr A Leshiauskas

Baltimore, M D, 64 kp SLA bus bertaininis susirinkimas 17 d Liepos, 7 val vakare, lietuvių salėj, 510 W Barre st, visi ateikite, bus priimami ir nauji nariai Sekr J Alyta

Racine, Wis 169 SLA kp bus bertaininis susirinkimas 17 d Liepos, 2:30 val po pietų, pas S Vadeikį, 818 Racine st, malonėsit pributi ir užsimokėt bertaininę, Kuopos Raštininkas

Stamford, Conn, 168 SLA kp, bus bertaininis susirinkimas 17 d Liepos pas S Davį, 131 Ludlow st, Malonėkite visi pributi, nes nominuosim centro sekretorių, Sekr F Naikelis

Scranton, Pa, 143 SLA kp bus susirinkimas 17 d Liepos Jones salėj po No 1024 Jackson st 2 v po pietų, Sek, J Grudzinskas

Wanamie, Pa, 230 SLA kp bus bertaininis susirinkimas 17 d Liepos, Bezetto salėj, malonėkit visi pribūt, nes turėsime svarbių reikalų apkalbėjimui, Sekr S Žalnieraitis

Chicago, Ill, 129 SLA kp bus bertaininis susirinkimas, 17 dien Liepos, 1 val po pietų, J Paugos salėj, 1900 Union st, Visi pribukit nominuosim centro sekretorių, Sekr I S Vitkus
1522 W. Adams st., Chicago, Ill.

Paterson, N J 101 SLA kp bus bertaininis susirinkimas ketverge 14 Liepos, 7:30 vakare, salėj p V Jakubavičiaus, 183 River st, nominuosim centro sekretorių; ateikit! Komitetas

Westville, Ill 18 SLA kp bus pusmetinis susirinkimas 17 Liepos, 2 val po pietų, miesto salėj, City Hall, ateikite visi, nominuosim cent sekr ir rinksim kuopos valdybą; Sekr S Rusaitis

Kensington, Ill. SLA. 130 kuopa laikis pusmetinį susirinkimą 16 Liepos (July) po No. 341 Kensington Ave., 7 val. vakare. Malonės visi nariai but! Nauji nariai bus priimami. Sekr. A. A. N.

Athol, Mass. SLA. 173 kuopos bus susirinkimas 17 d. Liepos pas K. P. Jurkonį. Meldžiama visų narių atsilankyti ir užsimokėt bertaininę duoklę. Sekr. K. P. Jurkonis.

Des Moines, Iowa. SLA. 227 kp. laikys susirinkimą 17 d. Liepos D. B. S. Hall East 4th and Walnut st. 1:30 val. po pietų. Malonėsite visi nariai but, nes bus renkama kuopos valdyba ir nuominacija į centro sekretoriaus urėdą. Nariai, kurie yra išvažiaavę kitur, teiksis prisijust savo mokesčių iki 25 Liepos, arba tiesiog į centro izdą ir šiaip visi nariai teiksis užsimokėt savo duokles. Bus priimami ir nauji uariai. Sek. J. H. Aliukenis.

Forest City, Pa. SLA. 2 kuopos susirinkimas bus Nedėlioje, 17 dieną Liepos (July), 1910 m., 2:30 valandą po pietų Aldrich svetainėje. Būtinai visi nariai turi atsilankyti į šitą susirinkimą, nes bus nominacija į SLA. centro sekretoriaus urėdą. Bus ir nauji nariai priimami, atsiveskite. Pirmininkas: A. M. Makauckas.

Cleveland, Ohio. 178 kp. SLA. bertaininis susirinkimas atsibus 17 Liepos, svetainėje J. Kapelinsko, 212 Central Vaiduct. Meldžiama visiems but ir užsimokėti duokles. Atsiveskit naujų narių prirašyt prie SLA.

Reinerton, Pa. Naujos SLA. ku opos bus nepaprastas (extra) susirinkimas 16 Liepos 8 val. vakare drg. J. Kaspučio ruimuose. dėl daugelio norinčių prisirašyti. Atsiveskit ir daugiau naujų narių. Sek. K. Arminas.

Seltzer City, Pa. 132 kp. SLA. laikys pusmetinį susirinkimą 17 d. Liepos, 2 val. po pietų, salėj Jos. Čapas. Meldžiam susirinkti visų draugų ir užssmokėt bertaininę duoklę ir drauge atsivest naujų prisirašyt. Sekr. J. Rumbavičius.

Reikalauju 5 vaikinių ir 4 merginų mokintis lošt angliškas ir lietuviškas dramas lošt kas vakaras. Reikalauju vieno vaikinio mokačio angliškai gerai kalbėt ir rašyti, malonus prie žmonių ir gražaus ūgio, kaip užemėjo vietos. Visiems gera mokestis. Atsišaukit adresu:

H. Mockus & Co.,
2124 Michigan Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau.

Aš Marijona Jonienė pajieškau savo vyro Jono Joniaus, kuris prasišalino nuo manęs 20d. Birželio, 6 valandą išryto nieko nepranešdamas man. Paeina iš Vilniaus gub., Trakų ujezdą, mies elio ir parapijos Daugų, 23 metų senumo, vidutiniško ūgio, geltonų plaukų, rauplėtas, be usų, menkos išžiuros, biskį pasidavęs į kuprą Žinanti apie jį meldžiu man pranešti arba jis pats tegul atsišaukia, už ką busiu labai dėkinga. Praneškite šiuo adresu: (28)

Marijona Jonienė, 124 Gold St., So. Boston, Mass.

12 d. Birželio šių metų pabėgo Flarionas Radaviče, Šiaulių pavieto, Pakapes parapijos, Minaicių okolicos, pusanthro mėnesio kaip iš Lietuvos, apgrobė mane ir mano gyventojus, todėl priverstas esmu jieškoti per laikraščius. Vaikinas jaunas 21 m., raudono veido, augšto ūgio, kalba lietuviškai, bet geriausiai lenkiškai ir labai gerai ištaria litarą r. Kur ir pas ką apsigyveno, meldžiu but atsargiais. Jeigu atsitiktų jį patėmyti meldžiu duoti zinią, už ką busiu labai dėkingas.

W. Briedis, 3123 Emerald Ave., Chicago, Ill.
PS. Pavardę, žinoma, bus permainęs. (28)

Klaidos atitaisymas.

"Tėvynės" 25 numerije, paminėjime TMD. sei-mo, įsiskverbė biskeli neteisingumo; ten pasakyta, jog nutarta užmokėt 500,00 J. Gabriui už tvarkymą Kudirkos raštų per pusę metų, o turi būt pasakyta—per pusantrų metų.

G. D. Nowland M. D.

akių specialistas

Visokios akių ligos gydamos kuogeriausiai ir atsakančiai.

Teipgi pritaiko stiklus (akinius) pagal akis.

HOTELYJ PELHAM

kampas Boylston ir Tremont St., Boston, Mass.

Didžiausias Lietuviškoje Kalboje Kataliogas

Drapanų, Aprėdaly, Laikrodžių, Laikrodėlių, Lenciugėlių, Žiedų, Spilkų, Armonikų, Koncertinių, Skripkų, Klarnetų, Triubų, Šnekamų mašinų, Pijanų, Vargonų, Siuvamų mašinų, Žiuronų, Britvų ir šimtų visokių kitų reikalingų ir naudingų daiktų dabar tik išėjo iš spaudos. ¶ Prisiųsk 10c. markę uždengimui pačto kaštų ir mėš jį prisiųsime Tamstai dykai. Adresuok mum šiteip: (28)

The Bridgeport Clothing Co.
3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

S.L.A. sąnariai, pirkite S.L.A. parduodamas knygas!

1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina	50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15 Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1896 m. vienas num.	75 c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899m. po 50c	

Viršminėtos knygos S.L.A. sąnariams yra parduodamos už pusę kainos pigiausiu būdu čia parodyta.

Susivien. Lietuvių, Amerikoje Centro Valdyba.

PIRMININKAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

PADĖJEJAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N.Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

KNYGIUS ir "TEVYNES" ADMINISTRATORIUS

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklellus, kepures ir marszklinius paredus, telpgi visus bažnytinius aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

ZMIJECZNIK

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

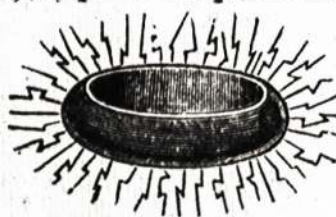
Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė li-gonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu neturi mano katalogą rašyk šendien o apturėsi gerusių armonikų, skripkų, klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Čisto auksio 14 K. Šliūbinių žiedų, dziėgorių, lenciugų, spilkų, kolcikų, kompāsų auksinių ir paauksuotų, gerų britvų, visokio skiriaus drukavojimo masynuikių, albumų portretam, revolverių, šaudyklių, guminiu literių, adresam pečečių, istorišku ir maldaknygų kokiū tik randasi lietuviškol kalboi, gražių popierų del rašimo gromatų su puikeusiais apskaltymais ir dainoms su drukuotais oplink konvertais tuzinas už 25c 5 tuzinai už \$1.00, 1000 už \$3.00. Lietuviška biblija arba šventas raštas seno ir naujo testamento lietuviškom literom puslap. 1127 dručel abdarėta, prekė su prisiuntimu \$3.00. Elektrikinis žiedas no reumatizmo, sudrėtinimo kūno, atgaivinimo kraujo, sutaisimo nervu ir daugybę kito kių ligų. Tukstančiai žmonių dėkavoja už izgydyma, 14 K. paauksuotas ant 20 mėtų prekė \$3.00. prasto \$1.00. Prisiųskite savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturėsi slo mēto katalogą dykai su 450 paveikslais ir 1000 naudingų daiktų.

Štornikam, agentam ir pedlioriam parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaudami viska pas tikra lietuvi gausite, teisingus tavorus.

Adresuokite: **K. WILKEWICH, 112 Grand St. Brooklyn, N. Y.**